

ИСМОИЛ ТҶҲТАМИШЕВ

Ҳ А Д

**Тошкент
«Янги аср авлоди»
2005**

*Истеъдодли шоир Исмоил Тўхтамишевни шеър-
рият мухлислариغا таништиришга эҳтиёж бўлма-
са керак. У шеърдй тўпламлари, дostonлари ва
кўшиқлари билан китобхонлар қалбини алақачон
забт этган.*

*Эҳтиросли лирик кечинмалар, ўткир фалсафий
мушоҳадалар, оригинал ташбеҳ ва титисоллар —
шоир ижодига хос фазилатлардир.*

*«Ҳад» деб номланиб, эътиборингизга ҳавола эти-
лаётган муаллифнинг ушбу китобига унинг замон
ва макон, севги ва садоқат, эзгулик ва ҳақгўйлик туй-
ғулари теран тарафнам этилган янги шеърлари жам-
ламган. Азизлар, шоирнинг шеъррият бўстониға мар-
ҳабол*

**Масъул муҳаррир
Нормурод НАРЗУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон халқ шоири**

ISBN 5-63301789-7

© Исмоил Тўхтамишев. «Ҳад».
«Янги аср авлоди», 2005 йил.

ВАТАН

Сарҳадлари пурвиқор, юксак,
Эшдир унга ёрқин келажак,
Кўксимизда лов ёнган юрак
Зарбларидан бошланар Ватан.

Садосидир жўш урган қоннинг,
Ибтидоси қучилган шоннинг,
Танти, ўктам ҳар қиз, ўрлоннинг
Қалбларидан бошланар Ватан.

Нола чекса бағир бўлар хун,
Ҳар бир гарди тўтиёдир чин,
Керак бўлса қарич ер учун
Ҳарбларидан бошланар Ватан.

Курашлардан олмаган ҳадик,
Ўлимга ҳам боқа олган тик,
Шоирларнинг гулдан ҳам нозик
Таъбларидан бошланар Ватан.

Нурашфондир тонглари отган,
Кўнгилларга умид уйротган,
Ер айланиб қуёшим ботган
Фарбларидан бошланар Ватан.

Назокатли гулгун баҳорнинг,
Масканидир фурурнинг, орнинг,
Садоқатли севимли ёрнинг
Лабларидан бошланар Ватан.

Бепарволар бўлиб қолсак гоҳ,
Муқаддасдир дея саждагоҳ,
Пайғамбарлар айлаган огоҳ
Гапларидан бошланар Ватан.

ҲАД

Ҳолини билганни дейдилар «Ҳормас»,
Ҳадди сирмай ишнинг олдига бормас.

Меъёр бузилмаса ҳаётда, зинҳор,
Ҳар қандай дардга ҳам топилгуси кор.

Тоғу-тош мангуга ичилган қасам,
Чек бордир ҳаттоки виқорликда ҳам.

Мозийлар сасига қулоқ тутгум жим,
— Устун бўлмагандир дунёга ҳеч ким.

Ҳақиқат кўзига боқа ол тикка,
Ҳирс қўйма ҳеч қачон шонга, бойликка.

Ерга тенг қилади қадрингни шу зум,
Ҳаддидан ортиқча бўлсанг камсуқум.

Камтарлик, хоксорлик толедан тортиқ,
Мақтов ҳам панд берар ҳаддидан ортиқ.

Манманлик, киборлик ҳаддан ошмасин,
Ҳазаб чегарадан минбаъд тошмасин.

Кўнгилининг ўзидан тўлгани яхши,
Ҳар ишда адолат бўлгани яхши.

Эгилмас эди ҳеч бу дунёда қад,
Агар мезон бўлса ҳар бир ишда ҳад.

ЭРТАГА КЕЧ БЎЛИШИ МУМКИН

Ўтмай қолса кўзинг нарига,
Қулаш мумкин жарлик қаърига,
Бу кунларни етгин қадрига,
Эртага кеч бўлиши мумкин.

Алмапади баҳорлар, қишлар,
Барҳам топар мушкул, ташвишлар,
Улгур қилиб савобли ишлар,
Эртага кеч бўлиши мумкин.

Жой олмасин дилингдан қаҳр,
Ўз-ўзингдан қилма кўп фахр,
Бу ҳисобли дунёдир, ахир,
Эртага кеч бўлиши мумкин.

Ўртамасин рашк, ҳасад жонинг,
Судралмасин лаҳзаю онинг,
Яхшилиқ қил бўлса имконинг,
Эртага кеч бўлиши мумкин.

Бу ҳаётда кўпдир зўрдан-зўр,
Нола чекма, пешонам деб шўр,
Мураса қил, кўп ҳам бўлма ўр,
Эртага кеч бўлиши мумкин.

Топталмасин номусинг, оринг,
Қатъий бўлсин аҳдинг, қароринг,
Баҳам кўргин дўст ила боринг,
Эртага кеч бўлиши мумкин.

Нафас чиқар бир нафас кириб,
Бериб қўяр гоҳ соғлиқ фириб,
Қон-қардошдан ҳол сўра юриб,
Эртага кеч бўлиши мумкин.

Яшамоқ ҳам асли имтиёз,
Ўй, заковат инсонларга хос,
Эй, Исмоил, ёниб шеърлар ёз,
Эртага кеч бўлиши мумкин.

ҚИЛГИН ШУКРОНА

Куши бўйи ўйга ботаман,
Олисдан келади садолар,
Тушлари тўлғониб ётаман,
Дилимни эзади хатолар.

Атрофимга соламан қулоқ,
Кимдир ором олар бепарво.
Юракниғижимлар ўй, фироқ,
Нафасимга етишмас ҳаво.

Бу беадад қадим дунёга
Юргандайман узоқ йўл босиб,
Интилсам-да нурга, зиёга,
Ворис йўқдир бирор муносиб.

Алам қилар ишим, халойиқ,
Жилмагайдир ҳеч олға, нечун?!
Бўлгандирман жазога лойиқ,
Қай бир қилган гуноҳим учун?!

Урчигайдир дилим катида,
Уя қурган шубҳа, гумонлар.
Эзиламан ҳуда-беҳуда,
Ҳалқумимга тиқилар жонлар.

Мени кўрса сақлагай сукут,
Қачонгача бахт, омад, Она?!
— Кўзинг очиқ, қўл, оёғинг бут,
Яратганга қилгин шукрона.

ВИЖДОН АЗОБИ

Онамнинг ҳолидан олмадим хабар,
Дилимга чўккандир гинаю кадар,
Гоҳида қиламан ўзимдан ҳазар,
Юзимни ювади кўзим селоби,
О, виждон азоби, виждон азоби.

Кўжларни қўмсайди доим эркин қуш,
Бошларим тарк этган гўё ақли-қуш,
Биров ҳеч демагай осмонлардан туш,
Қочган деб эшитдим синглимнинг тоби,
О, виждон азоби, виждон азоби.

Бу кунга келганмиз шонли йўл босиб,
Буюкроқ бўлардик аҳд этса nasib,
Фарзандлар бўлмагай гоҳо муносиб,
Умрига заводдир гулоб, шароби,
О, виждон азоби, виждон азоби.

Манфаат йўлида сендан-да кечдим,
Дунёнинг сирларин ўзимча ечдим,
Ноҳақни ҳақ дея қасамлар ичдим,
Қолим кўриб опди укам хуноби,
О, виждон азоби, виждон азоби.

Баъзан нажот кутди мендан дўсти-ёр,
Лекин дардларига изламадим кор,
Яхшилик қилсам гар эслатдим такрор,
Миннатли ишнинг ҳеч тегмас савоби,
О, виждон азоби, виждон азоби.

Арзонга сотилди садоқат, вафо,
Дунёда чеккан кўп беҳуда жафо,
Ҳатто яхши гапни кўрмадик раво,
Бўлгимиз келмагай инсофга тобе,
О, виждон азоби, виждон азоби.

Яхшиям сен борсан ҳушёр, бокира,
Умримга ойнасан, ҳеч тортма хира,
Ўтган кун одамдан ёдгор, хотира,
Қилинган ҳар ишнинг бордир ҳисоби,
О, виждон азоби, виждон азоби.

Менинг-ку билганим шитоблар бўлди,
Дардимни тинглаган бетоблар бўлди,
Дил рози йирилиб китоблар бўлди,
Ҳаётим парчаси унинг ҳар боби,
О, виждон азоби, виждон азоби.

Олисларга маҳзун термуламан жим,
Юрагим кемирар оғриқлар сим-сим,
Бир умр мен сенга қилурман таъзим,
Ўзингсан кўнгилининг нури, офтоби,
О, виждон азоби, виждон азоби.

Биз билан ҳамнафас бирга юравер,
Дилни ўртаб майли ўтга уравер,
Диёнатга мудом чорлаб туравер,
Кўриниб қолди чин умрим сароби,
О, виждон азоби, виждон азоби.

О, ҲУР ҚИЗЛАР

*Косон туманига қарашли Пудина
қишлоғидаги Шайх Қусам Ота
зиёратгоҳидаги гумбазлардан
бири остидаги қабрларни
«Ҳур қизлар қабрлари» дейишади.*

Гард қўнмаган хаёлларига,
Ойдек ёруғ жамолларига,
Илҳақдир Ҳақ висолларига
О, ҳур қизлар, бокира қизлар.

Интилганлар ҳар он зиёга,
Айланганлар меҳригиёга,
Устундирлар асли дунёга
О, ҳур қизлар, бокира қизлар.

Кўнгил берган урфга, одатга,
Содиқ ўтган паймонга, аҳдга,
Тимсол бўлган сабр, тоқатга,
О, ҳур қизлар, бокира қизлар.

Чулғанганлар мангу нурларга,
Солиҳдирлар онг, шуурларга,
Синмагайлар тасаввурларга,
О, ҳур қизлар, бокира қизлар.

Кўлдир бугун Отинойилар,
Бойликка ўч хотин-ойилар,
Сўраб бўлмас зотин ойилар,
О, ҳур қизлар, бокира қизлар.

Эътиқоддан сал кетдик йироқ,
Дилни ўртар озгина фироқ,
Қаноатдан берингиз сабоқ,
О, ҳур қизлар, бокира қизлар.

ИФТИХОРИМ ҚЎРҒОНИДИРСАН

*Қарши шаҳрининг 2700 йиллигига
бағишланади*

Қаршим — халқим тан-жонидирсан,
Ҳам шавкатли, ҳам шонидирсан,
Бахтимга бўл доимо омон,
Ифтихорим қўрғонидирсан.

Босган йўлинг олди ва узоқ,
Келажакнинг ҳаминча порлоқ,
Фурурларга тўламан ҳар чоқ,
Кўксим баланд осмонидирсан.

Олам аро кўрсатибсан бўй,
Бугун қутлуғ ёшинг, катта тўй,
Шоирларга бермагансан рўй,
Битилмаган дostonидирсан.

Гулла, яшна, эй шаҳри азим,
Манзилгоҳим азалий, қадим,
Қилай сенга минг қуллуқ, таъзим,
Мурувватлар маконидирсан.

Яратмоқлик ишқи - ла ёнган,
Ўз-ўзига мудом ишонган,
Юрт бошимни меҳридан қонган,
Бойликларнинг чин қонидирсан.

ЎЗИНГГА ҚАЙТАМАН ҲАЁТ

Олдинга интиладим бир лаҳза тинмай,
Тингладим юракдан ёрилган сасни.
Йўл босдим тақдирнинг ҳукмига кўнмай,
Йиллар юволмади орзу, ҳавасни.

Ҳақ сўздан ёрилди балолар ҳам гоҳ,
Биров юпатганмас бошимни силаб.
Муҳаббат бобида тенгдир гадо, шоҳ,
Яшадим ҳаммага яхшилик тилаб.

Меҳримни бахш этдим керақдан ортиқ,
Адашиб гоҳ номард этагин тутдим.
Наилож, бу феълим Оллоҳдан тортиқ,
Ишончдан қадамда зардоблар ютдим.

Ўктам бўлмаса - да, айтар сўзим бор,
Шунга ҳам шукрона дедим бир умр.
Ҳеч қачон бўлганмас дунё менга тор,
Ҳақиқат йўлимни ёритувчи нур.

То уриб тураркан кўксимда юрак,
Вақтнинг шиддатига йўқ эътирозим.
Келтириб бўлмагай синоатта шак,
Ҳаётнинг ўзидир улуғ устозим.

Баҳраманд эрурман заковатидан,
Мен уни донишманд, даҳо деб билдим.
Жой олган бўлсам гар қатра ёдидан,
Умримга берилган баҳо деб билдим.

Манфаат, мансаб деб изламадим кор,
Бахш этгай эзгулик қайрилмас қанот.
Иродам синалди такрор ва такрор,
Умримнинг рамзидир қаноат, сабот.

Гоҳида ўлтириб ўйга толаман,
Ҳорфин титкилайман масъум хатларни.
Мозий садосига қулоқ соламан,
Ҳақ инкор этади қабоҳатларни.

Дунёнинг бағрида мужассам сеҳр,
Инсон шарафлагай ҳар дам номини.
Шогирд қўйса агар устозга меҳр,
Унга йўналтирар эҳтиромини.

Янгилик яратмоқ эмасдир осон,
Бу ҳаёт сир-асрор, мазмунга тўлуқ.
Минг бир чиририқдан ўтказиб замон,
Устозни дегандир отангдай улуқ.

Дунёнинг камига бўламан деб кор,
Ўзимни ўтларга урганлигим рост.
«Вақтингни ўтказма беҳуда, бекор»
Деган ўғитларга қўйганман ихлос.

Юксақларга мудом қадалған кўзим,
Сарҳисоб қилурман қиш, ёзларимни.
Мақбул бўлса агар бирорта сўзим,
Пойига бош ургум устозларимни.

Бу сўз калом каби азиз, мўътабар,
Ҳар дилга ҳамиша эзгулик тилар.
Бирорта даврада гап кетса агар,
Номимни туттувчи мард ҳам топилар.

Бугун жўнлашгандай устоз-шогирдлик,
Ҳеч гапмас қўлдан бахт, иқбол кетиши.
Устоздан олинмас заррача ҳадик,
Шогирд-чун муҳим иш осон битиши.

Ҳатто ўзгаргандир мерос, ворислик,
Бировни қийиндир солмоқлик йўлга.
Толибин кўзига боқолмайди тик,
Қараб қолган бўлса Устоз ҳам қўлга.

Хайрият, бойлик деб жон эмас ҳалак,
Ёшлиқдан йўғрилдим пастдан, камлиқдан.
Кўкка боқиб дейман асрагин фалак,
Мутелик, ялторлик, муттаҳамлиқдан.

Саболар бошларим силайди майин,
Ҳар дилга ёқ дейди зиё, чироқни.
Шогирдман деганнинг оғмони тайин,
Учратганда сендан омадлироқни.

Армонлар урчийди кўксимда қотган,
Муқаддас билганим таҳқирланар шаън.
Лаҳзалик шон учун устозин сотган.
Кўнгил қолаётир кўп шогирдлардан.

Дунё ҳам кўз олда қолгандай чўкиб,
Садоқат уйлари бўлгандай барбод.
Ёниқ дардларимни солгали тўкиб,
Яна мен ўзингга қайтаман, ҳаёт.

ОНАЖОНИМ БОР

Бошларида оқ ҳарир рўмол,
Кўзларида мужассам савол,
Кўрмасин дер фарзандим завол,
Қандай гўзал Онажоним бор.

Ўзга дилга бўйламагай ҳеч,
Ғийбат гапни сўйламагай ҳеч,
Ўзларини ўйламагай ҳеч,
Қандай гўзал Онажоним бор.

Чумолига бермаслар озор,
Тутадишлар ўзни ҳоқисор,
Ҳар бир дардга излагайлар кор,
Қандай гўзал Онажоним бор.

Дейман: Олам тургунча туринг,
Ўрил-қизнинг камолин кўринг,
Бахтимизга саломат юринг,
Қандай гўзал Онажоним бор.

БОЛАЛИКНИ ҚЎМСАШ

Бошимга не тушса ичимга ютгум,
Дардимни айтмасам ёниб ҳеч кимга.
Хаёлга толганда ўйчан ва маъсум,
Бир лаҳза қайтгайман болалигимга.

Олислаб кетаман ғам, андуҳ ариб,
Қўмсагум беғубор осмонларини.
Ўртанча опамлар овоз чиқариб,
Ўқиган «Алпомиш» дostonларини.

Илтижо қилганман енгсин деб ҳар дам,
Боримни чулрагай ҳаяжон, ҳадик.
Китоблар ўқишдан эринмас опам,
Бизлар ҳам тинглашдан чарчамас эдик.

Тақдирнинг бешафқат ҳукмига кўнмай,
Толмасдик мардларга омад тилашиб.
Доимо кўмакка бизлар эдик шай,
Кетгунча уйқуга кўзлар илашиб.

Эрта тонг уйғониб югуриб, елиб,
Эринмай ўқишга шошардик ҳар кун.
Эришдик илмга ҳар он интилиб,
Муқаддас жой эди мактаб биз учун.

Дарсларни тинглардик ҳамма бирдай, тенг,
Ҳеч ким топтамасди ўксик дилимни.
Ўқи деб уқтирган дунё сатҳи кенг.
Она деб билардим муаллимимни.

Гоҳ мижджа коқмасдан ўйга толаман.
Тоғу-тош дош бермас нолаларимга.
Баъзида қараблар ҳайрон қоламан,
Мақтабни хушламас болаларимга.

Беғубор кўнглини қоплагандай занг,
Хира тортандайин орзую ҳавас.
Китоб жавонида босиб ётар чанг,
Эртак, дostonларни ҳеч ҳам ўқимас.

Юксалиш керақдир ҳар ишда мутлоқ,
Кўкларга бўй чўзгай эзгу ниятлар.
Тақомил топгуси инсон ҳам, бироқ,
Дилин тарк этмасин самимиятлар...

Умр деганига бергим келмас тан,
Ўтган кунларимнинг бағри лолалик.
Топмасман мен ёниб излаган билан,
Барибир қўмсагум сени, болалик.

Дарё тўлиб, сой, анҳор тошгай,
Ваҳм босиб одамлар шошгай,
Ёмғир тинмай, ҳаддидан ошгай,
Булутларни ҳайдаб кет, шамол.

Ёмғирга ҳам қолмади маъни,
Топталгандай тирик жон шаъни,
Қўймагай ҳеч кўз очдиргани,
Булутларни ҳайдаб кет, шамол.

Қуёш сочмай қўйди ёғду, зар,
Намгарчилик келтиргай зарар,
Қон босимим ошгай муқаррар,
Булутларни ҳайдаб кет, шамол.

Мунтазирман ёрнинг йўлига,
Аҳд-вафоси борнинг йўлига,
Менсиз дунё торнинг йўлига,
Булутларни ҳайдаб кет, шамол.

Нима қилди қадди дол деҳқон,
Кўкка боқиб юрак, бағри қон.
Мушкулени ўзинг эт осон,
Булутларни ҳайдаб кет, шамол.

Ошиқ дилнинг ёғилар зори,
Камнамодир дўсти, ҳамкори,
Ҳар нарсанинг яхши меъёри,
Булутларни ҳайдаб кет, шамол.

СИЗНИ КЎРГИМ КЕЛАВЕРАДИ

Ожизлигим ўзимга маълум,
Гоҳ тап тортмай йирлайман юм-юм,
Ёш болага айланиб масъум,
Сизни кўргим келаверади.

Ҳамон қилни қирқда ёрарсиз,
Кўз олдимда чарчаб, ҳорарсиз,
Кундан-кунга чўкиб борарсиз,
Сизни кўргим келаверади.

Қаршингизда ер чизаман жим,
Гўё олдга жилмас изларим,
Гарчи ёнда ўтил, қизларим,
Сизни кўргим келаверади.

Бу дунёда ситам, йиғи бор,
Бағир тилар ҳижрон тиғи бор,
Висолнинг ҳам айрилиғи бор,
Сизни кўргим келаверади.

Борлигингиз ўзи бир давлат,
Бўй чўзади орзулар қат-қат,
Юрсам ҳамки тўкиблар савлат,
Сизни кўргим келаверади.

Кўп беҳуда елиб-елганман,
Ютиб юрак хитобларини,
Ўз умримда яхши билганман,
Йўқотишнинг азобларини.

Йўлдош бўлган аччиқ ўй, фироқ,
Кўкни қучган юрак унларим,
Мен яшадим жуда ҳам узоқ,
Йилларга тенг бўлган кунларим.

Тақдиримга лаънатлар айта,
Қиёс йўқдир чолганларимга...
Эркам, сени ҳаётда қайта
Ишонмасман топганларимга.

Атиргул, мен сени тўйиб ҳидладим,
Арилар бўсалар олди лабимдан.
Рашиқ ўти вужудим ёндирди сим-сим,
Андуҳлар жой олди сўник қалбимдан.

Атиргул, мен сени тўйиб ҳидладим,
Бўйингдан энтикиб ҳаприқди юрак.
Шул дам маст уйқудан уйғониб масъум,
Кўкларга йўл олди ошиқ капалак.

Атиргул, мен сени тўйиб ҳидладим,
Кеч қолдинг дегандай бир оз эгачи.
Парвона зрурман ахир мен қадим,
Чарх урди самода шайдо ниначи.

Атиргул, мен сени тўйиб ҳидладим,
Кўнгида жўш урди дунё севиинчи.
Савдони булбул ҳам куйлади бир зум,
Эмассан дегандай сен ҳам биринчи.

Атиргул, мен сени тўйиб ҳидладим,
Писандмас деб энди ҳеч қандай синов.
Бошимга ургандай бўлди алаким,
Устимдан очиқча кулгандай биров.

Атиргул, мен сени тўйиб ҳидладим,
Зил кетиб ичимдан ёндим, ичиқдим.
Кўзимни олисга маънос тикдим жим,
Мен ҳар гал кечикдим, доим кечикдим.

ЯШАГИМ КЕЛДИ

Айтган гап, сўзларим дилга ўт ёқмас,
Бахт ва омад менга кулиблар боқмас,
Озгина танбалман, бир оз иш ёқмас,
Сизни ҳеч алдамай яшагим келди.

Қувончим дўст ила кўрурман баҳам,
Олдинга зил, оғир силжийди қадам,
Юзларин ўтирган дўсту ёрлар ҳам,
Сизни ҳеч алдамай яшагим келди.

Хушомадни зарра кўрмагайман эп,
Шундандир юраман қадамда панд еб,
Ортиқча чиранманг илк севгимсан деб,
Сизни ҳеч алдамай яшагим келди.

Кўнгиллар нур эмгай ҳақдан, зиёдан,
Дардлар малҳам топгай меҳригидан,
Мен тўйиб кетганман ёлгон, риёдан,
Сизни ҳеч алдамай яшагим келди.

Уқувсиз эканим ўлтирманг санаб,
Бир сулув кетгандир дилга ўт қалаб,
Имкондан ортигин қилмангиз талаб,
Сизни ҳеч алдамай яшагим келади.

Кесатиқ мужассам саволингизда,
Нелар чарх ургайдир хаёлингизда,
Айбимни фош эдим, ихтиёр Сизда,
Сизни ҳеч алдамай яшагим келди.

Қасдма-қасд интилдим дили озорга,
Дунёни айлаган бир умр торга,
Оқибат шайландим қатъий қарорга,
Сизни ҳеч алдамай яшагим келди.

Сизга йўлдош қилди тақдири азал,
Бир умр мен билан ҳамроҳ, ҳамкорсиз.
Жавобига кўп ҳам қилмассиз маҳтал,
Ҳар қандай саволга шайсиз, тайёрсиз.

Кўнгилни қилгайдир қай бир хислат ром,
Мудом кўзи кўрдир ишқ, муҳаббатни.
Дилларим олмагай бир лаҳза ором,
Кўрмасдан ўттайман меҳр, шафқатни.

Садо келгандай гоҳ: Эй, инсон ўғли,
Омонат дунёда меҳмон барингиз.
Умрининг эгови — севги маҳсули,
Сиздан таълим олган дилбандларингиз.

Ҳиссангиз мўл умрим заволларига,
Илонми дунёга келган йилингиз.
Ҳатто эрк беролмас хаёлларига,
Сизга содиқ ўтган Исмоилингиз.

ЮКСАКЛИК ГАШТИ

Бу дунёнинг ишлари чигал,
Четлаб ўтгай омад бировни.
Синовлари бўлмагай тугал,
Тўғри келар енгишга ровни.

Барчасига чидайд, нетгай,
Кам топилар қўл чўзган холис.
Оёқлари қавариб кетгай,
Еттунича манзилга олис.

Интилади дарёдай тошиб,
Бир неча бор синса-да шашти.
Лекин ўзи чиққан тирмашиб,
Бўлакчадир юксақлик гашти.

СЕНГА ЙЎЛ БЎЛСИН

Ҳақни мен дегандим умрим мазмуни,
Номини минг тавоф этдим ҳар куни,
Юксақдан ёрилди юраклар уни;
— Мен излаб топмадим, сенга йўл бўлсин.

Куюнчақлик асли феълимдан тортиқ,
Билмасман нелигин ҳаловат, ҳордиқ,
Ардоқлаб келсам-да жонимдан ортиқ,
— Мен излаб топмадим, сенга йўл бўлсин.

Васлидан мосуво, сайронадирман,
Гоҳида эгилдим — ҳайронадирман,
Бир умр эзилган вайронадирман,
— Мен излаб топмадим, сенга йўл бўлсин.

Бир боқиб боримга галаён солди,
Мангута ҳаловат, тинчим йўқолди.
Кимдир унга етмас, кимдир етолди,
— Мен излаб топмадим, сенга йўл бўлсин.

ҲОЛАТ

Бугун ташвишлардан толгандайман сал,
Сўнган шамларимга боқаман маҳзун.
Сулувни кутмасман орзиқиб маҳтал,
Топталган виждон ҳам бағрим қилмас хун.

Писанд қилмагайман дили зорларни,
Ишонч, эътиқоддан кетганман тониб,
Қўлини сиқаман амалдорларни,
Ютуғин кутлайман мўлтираб, қониб.

Юпанч топмагайман тоқат, саботдан,
Суюниб қолганман хатта, хабарга.
Рўшнолик кутмасман энди ҳаётдан,
Кўнглимни очаман хотираларга.

Манфаат деб ёлгон чайналар чиндай,
Нигоҳим тортмагай бепоён қирлар.
Чақмоқдан кейинги қўзиқориндай,
Кўпайиб бормоқда дил ёқмас шеърлар.

Куй, қўшиқ кўнглига солмас ғалаён,
Манзилга етгум йўқ сўқмоқлар ошиб.
Ларзакор ҳаётда яшашга осон,
Мен ҳам борадирман ҳар он мослашиб.

Югуриб елганим кеттандир бекор,
Куй бўлди турганим парвозларга шай.
Дўстим, кўчаларда келсак ҳам дучор,
Сен ўтиб кетасан мени танимай.

ИЗЛАГАНИНГ БАХТ...

Шоира Агиба Умировага

Йўдошингдир
бир умр заҳмат,
Дил очмассан
юрагинг бетлаб.
Орзуларинг
дилигда қат-қат,
Бир оз ўттай
омадлар четлаб.

Кам эмассан
бировдан асло,
Сен ҳам ҳавас
қулисан ахир.
Меҳр-шафқат
юрагингда жо,
Қишлоқ, даланг
ҳамиша фахр.

Паст олмассан
ўзни ҳеч кимдан,
Ардоқлайсан
касбу корингни.
Ногаҳонда
бир шоир зимдан,
Чертиб ўтди
кўнгли торингни.

Кўзларингда
шу лаҳза гулгун,
Чирой очди
бу гуша, маъво.
Узун тунлар
чексанг ҳамки ун,
Қилмагайсан
ошиқлик даъво.

Дединг: дунё
бахтта чулгансин.
Гуллаб очсин
янада чирой.
Майли бағрим
ҳижронда ёнсин,
Садоқатим
рамзи бўлсин ой.

Гоҳо ювгай
юзларингни нам,
Ўзингдирсан
ўйларга ботган.
Умринг бўйи
қадам бақадам,
Меҳнат билан
суюғи қотган.

Телбага ҳам
йўйдилар сени,
Баҳо бергай
ҳар ким ўзича.
Кураш бўлди
яшаш мазмуни,
Парвоз қўлдинг
ғаним кўзича.

Олисларга
чорлабди тақдир,
Титкилайман
масъум хатингни.
Собит бўлсин
изларинг ҳар бир,
Қадрлайман
муҳаббатингни.

Ҳамкорликка
чўзолмадим қўл,
Титраб турар
танамдаги жон.

Очиб олмоқ
Ўз-ўзига йўл,
Бу дунёда
кечмагай осон.

Муқаддасдир
бу она Ватан,
Ўз қалбингни
бўлгин ҳабиби.
Ҳаётида
заҳмат чекмаган,
Тушунмайди
сени, Адиба.

Интилишдан
толмагин ҳеч вақт,
Умр шошиб
елдек елади.
Ҳаётингда
излаганинг бахт,
Сени топиб
ўзи келади.

Ҳасад бўлмиш кўнглинг аро жо,
Ўз-ўзингга қўйибсан бино,
Истакларинг бўлмагай бажо,
Дилга гулу сололмаган қиз.

Эш бўлмадинг бирорга корга,
Ўтаётир умринг бекорга,
Дугонасан дунёси торга,
Дилга гулу сололмаган қиз.

Малол келар завқ қучган ёшлар,
Маломатдан отасан тошлар,
Кўпаймоқда сенга сафдошлар
Дилга гулу сололмаган қиз.

Ошиқ дилнинг озори яхши,
Қизиб турган бозори яхши,
Ҳар бир ишнинг меъёри яхши,
Дилга гулу сололмаган қиз.

Тан олмадинг йўлингга зорни,
Оёқ ости айладинг орни,
Гуллатардинг бирор рўзгорни,
Дилга гулу сололмаган қиз.

Кўп ҳам шундай юрмагин бўзлаб,
Дуч келганга дардингни сўзлаб,
Ўзингни ол эртароқ ўзлаб,
Дилга гулу сололмаган қиз.

Дов-дарахт ялангоч, атроф ҳам бўшаб,
 Ёз ортта қолибди беимо, бесўз,
 Пойимга барглардан поёндоз тўшаб,
 Сездирмай келибди борларимга куз.

Яшиллик топибди шу дамда завол,
 Қушлар ҳам тарк этмиш ўт қалаб жонга.
 Этни жунжиктирар изғирин, шамол,
 Соя таплаб сузар булут осмонга.

Сўроқда тутгандай бўлади беун,
 Довулу бўронга тайёرمисан деб.
 Қайта юз очгайми чечаклар гулгун
 Табиат неларни кўргай яна эп?!

Ишонч қилди бу кун юзим заъфарон,
 Дунёнинг ишлари баъзида қизиқ.
 Умрим ҳам ўтгандир яхшими, ёмон,
 Лекин баҳорларим қайтмайди, аниқ.

Ҳушим ҳам йўқ энди шаштга, тезликка,
 Ҳушёр боқиб бир-бир одим ташлайман.
 Юз тутганим ростдир хазонрезликка,
 Шундан мен доимо чўчиб яшайман.

ЦИРҚДА

Томоша кўрсатар йўлбарс галаси,
Измига солганча ўйнатар бир қиз.
Барҳам топгандай ўч, ғазаб чамаси,
Ёдлардан чиққандай эркинлик, эссиз...

Ўмбалоқ ошгайлар бекўсту бекам,
Ҳукмини англашар имо, сасидан.
Саф тортиб қилишар нармаю карам,
Кўзлари пирпирар таёқчасидан.

Зарра ўксинишмас, тўкмас ёшларин,
Бариси бергандир тақдирига тан.
Суйкалиб ўтганда силаб бошларин,
Сийлаб ҳам қўяр қиз ширинлик билан.

Қайрашиб қўйишар тишларин гоҳи,
Мапфулот одатга айланган кунлик.
Рақсга тушади ўрмонлар шоҳи,
Шу кўйга солгандир муте, тутқунлик.

НИМА БЎЛДИ, ЖОНИВОР?

Номинг тутиб чақирсам маъюсгина боқасан,
Айтмоқчи бўлиб вида кўксимга ўт ёқасан,
Бошпингни ҳам кўтармай хаёлларга оқасан,
Ногаҳонда айт, сенга нима бўлди, жонивор?!

Кўзинг юмиб мудрайсан, дунё билан ишинг йўқ,
Атрофга зийрак боқиб депсиниб хуришинг йўқ,
Ҳовлини гир айланиб ўзингни уришинг йўқ,
Ногаҳонда айт, сенга нима бўлди, жонивор?!

Ҳамманинг ҳам ҳаётда нисбий эрур севинчи,
Бировнинг омади бор, лекин унинг йўқ тинчи,
Ҳар битга тирик жон бор, бу дунёда ўткинчи,
Ногаҳонда айт, сенга нима бўлди, жонивор?!

Хўжайининг эди кўп димордор ҳам нозиктаъб,
Ишончни, эътиборни йиғдинг елиб мисқоллаб,
Берилган нон-тузингни единг мудом ҳалоллаб,
Ногаҳонда айт, сенга нима бўлди, жонивор?!

Ризқ-насибанг заминдан узилдими, алҳазар,
Ёинки бирор нокас бердимиз заққум, заҳар,
Ҳолинг кўриб эзилиб кўнглимга чўқди кадар,
Ногаҳонда айт, сенга нима бўлди, жонивор?!

Садоқатга менгзашиб итни вафо деганлар,
Бедард, бефарқ бўлмоқни кайфу сафо деганлар,
Қадрни билмас ёрни ситам, жафо деганлар,
Ногаҳонда айт, сенга нима бўлди, жонивор?!

Сендай ҳушёр содиқ дўст узатмаса агар қўл,
Фанимлар писиб ётар хатарлидир ўнгу-сўл,
Хизматингдан розиман, сен ҳам мендан рози бўл,
Ногаҳонда айт, сенга нима бўлди, жонивор?!

МАЙИН ТАРАЛАДИ

«Қиш сонатаси» киносини кўриб»
туркумидан

Кўқдан ёға бошлар паға-паға қор,
Кўнгиллар висолға талпинади зор.
Борлиқ либос кияр оппоқ, беғубор,
Майин таралади «Қиш сонатаси».

Ошиқлик дегани ёлғонми, чинми?!
Дилга дарз етгазган гумонми, кинми?!
Севгани унутмоқ шунча қийинми?!
Майин таралади «Қиш сонатаси».

Муқаддас саналар ҳамма жойда шаън,
Хотирин йўқотди қайдан ҳам Жунсан,
Ҳижронга келмайди ҳеч бергингиз тан,
Майин таралади «Қиш сонатаси».

Қайтадан бўй чўзар орзулар қат-қат,
Баҳосин олгандай вафо, садоқат.
Мангуга дахлдор дея муҳаббат,
Майин таралади «Қиш сонатаси».

Ҳавасим келади, Южин сизларга,
Шарм-ҳаё урф бўлган асли бизларга,
Севгидан сабоқ бер келиб қизларга,
Майин таралади «Қиш сонатаси».

ЙЎҚОТТИМ КЕЛМАДИ

Орзуларим дилим тўла, лиқ,
Севги асли толедан тортиқ,
Дейман Жунсан меңданми ортиқ,
Йўқоттим келмайди, Южиним.

Ингиламаң билмасдан тиним,
Ёрон гапни хушламас жиним,
Узоқ йиллик ҳислар ҳурмати
Йўқоттим келмайди, Южиним.

Илк севганинг яшар сасингда,
Ҳар бир онинг, ҳар нафасингда
Ёнган икки ўт орасинда,
Йўқоттим келмайди, Южиним.

Муҳаббатнинг дерлар кўзи кўр,
Йўлларим берк, ё пешонам шўр,
Шайдо юрак, о, мунчалар ўр,
Йўқоттим келмайди, Южиним.

Ўзингга кўп қўймагин бино,
Чопиб боргунг қилса бир имо,
Куяверма, дейсиз, бу кино,
Йўқоттим келмайди, Южиним.

ЖУНСАНИНГ ЧИ ЛИНГА ДЕГАНИ

Вужудимни ўртагай алам,
Хавотирда ул қоши қалам,
Майли мутлоқ қарамаса ҳам,
Мени тинч қўй, сендан илтимос.

Яшай ёлғиз хаёлим билан,
Ўз умримга заволим билан,
Жавоби йўқ саволим билан,
Мени тинч қўй, сендан илтимос.

Ўзгани ёр эта қол энди,
Орзуларга етақол энди,
Ўрнингдан тур, кетақол энди,
Мени тинч қўй, сендан илтимос.

Садоларнинг олдида жимман,
Қалби ишқдан куйган сим-симман,
Билолмадим, мен ўзи кимман?!
Мени тинч қўй, сендан илтимос.

Ошно бўлиб қололмасмиз биз,
Аламлардан бу юрак зада.
Товланишлар ҳисобига сиз,
Қиладирсиз шон-шухрат ваъда.

Олгунимча ўзимни билиб,
Кўп нарсани йўқотганим рост.
Ишончим кўп бергандир фириб.
Эътиқодим сусайган бир оз.

Кўзларимни қопласа-да нам,
Қайтмагайман айтган сўзимдан.
Вужудимни ўртасада нам,
Тонмагайман ҳеч вақт ўзимдан.

Юрагимга чўкканда ҳасрат,
Таскин бўлган кўз ёши, йиғи.
Биров учун бойлиқдир мақсад,
Мен-чун бошқа ҳаёт йўриғи.

Мен яшаб юрибман кўплар қатори,
Илоҳий хислатга эмасман эга.
Бир умрга татир қалбим озори,
Балки учраганман бобом қаҳрига.

Хом сут эмган битга ожиз бандаман,
Иш битсин деб ёлғон сўйлаганим рост.
Дўстимга ишониб панд ҳам еганман,
Сустлашгандай эрур эътиқод, эъзоз.

Соддадирман жиндай чапани ва гўл,
Лекин кетмаганман фойда деб тубан.
Ҳар айтган сўзимга бўлганман масъул,
Мутелик қилганга бермагайман тан.

Ерга урмаганман ҳеч қачон ўзни,
Ниятларим бўлган эзгу, мўътабар.
Ҳар дам қўллагайман танти, ҳақ сўзни,
Жон фидо қиларман керак бўлса гар.

Муҳаббат кўксимла мангу бўлган жо,
Лекин силаганмас бошимни толе.
Баъзида бўлганман лоқайд, бепарво,
Гуноҳу айблардан эмасман холи.

Ром этган эмасдир сохта шухрат-шон,
Шукр деб юргайман омонлигимга.
Мени оқлаш учун куйдирмагин жон,
Далиллар етарли ёмонлигимга.

АЙТ, ҚАНДАЙ ҚАЙТАРАЙ?

Мадорим йўқ эди жисмимда, танда,
Йўлларда кетардим кўз ёшлар тўкиб.
Ногаҳон мен сени учратмаганда,
Балки фарқ бўлардим сувларда чўкиб.
Айт, қандай қайтарай яхшилигингни?

Келган эди бу кенг жаҳон менга тор,
Дилимга бахш этдинг қаноат, сабот.
Онгу шууримга сингдирдинг такрор,
Бир бор берилишин асида ҳаёт.
Айт, қандай қайтарай яхшилигингни?

Қилмоқчи бўлгандим ёш жонимга қасд,
Эриш туюлади энди бу хаёл.
Кўнгилда ниш урди ловуллаб ҳавас,
Юксакка чорлагай ёрқин истиқбол,
Айт, қандай қайтарай яхшилигингни?

Олам ҳам қайтадан очгандай чирой,
Хуш, кўркам туюлар борлиқ ҳам кўзга.
Ўзгача порлайди тунлар тўлин ой,
Сирларим айтаман ёниқ юлдузга.
Айт, қандай қайтарай яхшилигингни?

Яшарман ҳар лаҳза сўзга сифиниб,
Ҳамиша эшдирман битмас бойликка.
Энди ўлтирмасман тақдирга кўниб,
От қўйгим лурвиқор тоғларга тижла.
Айт, қандай қайтарай яхшилигингни?

Ўйларга ботаман шириндан-ширин,
Атрофга боқаман тўймасдан ташна.
Сенга шеърлар битгум пинҳон, яширин,
Муҳаббатга этдинг бир умр ошна.
Айт, қандай қайтарай яхшилигингни?

Ялтоқликлар қилмагин юрак,
Бўйсин мудом ёғилган сасга.
Ўзлигинга келтирмагин шак,
Дарз кетмасин орзу-ҳавасга.

Тиламагин бировдан шафқат,
Юз бурмасин қаҳрамон, ботир.
Ғолиб келар бир кун ҳақиқат,
Чулғамасин қўрқув, хавотир.

Разм солгин юксакка тўйиб,
Торлар бўлмиш лочинга ошён.
Турёнларни эркига қўйиб,
Ошиқлигинг айлагин баён.

Бераверма ҳаммага ҳам тан,
Сенга эшдир мағрурлик ахир.
Шон-шавкатга ўраган билан,
Мутеликнинг умри қисқадир.

• • •

Қадар чўқар гоҳида дилга,
Халқмиз – келган зиё улашиб.
Кулгу бўлиб, гап бўлиб элга,
Ака-ука юрар курашиб.

Давом этар жанжаллар кунда,
Бир-бирини хушламас жини.
Кўз олдимдан ўтади шунда
Эртақдаги уч оға-ини.

Тўғри, бугун вақт, давр ўзга,
Замоннинг ҳам бошқа шиддати.
Дилда борн айтилар юзга,
Андипанинг тушган қиммати.

Ибо, ҳаё чекиб ётар ун,
Бугун барин гўлликка йўйдик.
Ўзимизча негадир бу кун,
Эртакларга ишонмай қўйдик.

ҲАСРАТ

Жонрифта

Дунё иши ралатироқ сал,
Гоҳо буюм инсондан афзал!

Ота-она яшаса яхши,
Фарзанд бўлар ҳаётнинг нақши.

Гўё боғлар булбулидирсан,
Муҳаббатнинг маҳсулидирсан.

Келишмаса агарда улар,
Ўрил-қиз ҳам ортиқ юк бўлар.

Ота бу ён, Она у ёнга,
Айланади бола ҳайронга.

Кеча дилдан суҳбат қурганлар,
Бир-бирини мақтаб юрганлар,

Айланади бирдан «душман»га,
Борадирлар тинмай «сан-ман»га.

Ҳақоратлар, мушт бўлар жиққа,
Бир-бирини чаплар балчиққа.

Хотин «бузуқ», эр бўлар «ўғри»,
Келмай қолар «характер» тўғри.

Асли икки қўлдан чиқар қарс,
Қийин экан дилга кетса дарс.

Аросатда қолганлигим, рост,
Хаёллардан толганлигим, рост.

Лол қоламан улғайган сари,
Бўлмас экан ажрим илгари.

Инсоф берсин сархуш отамга,
Шифо тилаб хаста онамга,

Дейман: ўзинг, қўлла, худойим,
Тотув бўлсин эр-хотин доим.

Боролмасман Сиз томон, чопа
Соғинсамда вақт ўтган сари.
Орамизда бор-йўқ масофа,
Эски ҳовли, икки уй нари.

Узун тунлар осмонлар кўм-кўк,
Кўргум ойнинг юришларини.
Мен эшитиб ётаман «дук-дук»
Юрагингиз уришларини.

Кўксим аро орзулар қат-қат,
Мангу армон бўлиб қолдилар.
Она, йиллар мунча бешафқат,
Баррингиздан юлқиб олдилар.

Нигоҳларим кўкка қадалган,
Дил очгим йўқ ҳатто қаламга.
Бу дунёда менга аталган
Охир борми дардга, аламга?!

Дўхтир кўнглим кўтарар нуқул,
Тегармикин бирор фойдаси.
Борай десам бермагайдир йўл,
Беморликнинг қонун, қондаси.

Боролмасам Сиз томон чопа,
Соринсамда вақт ўтган сари.
Орамизда бор-йўқ масофа,
Эски ҳовли, икки уй нари.

КЕМТИК БЎЛИБ ҚОЛАР

А.С.га

Сиз яшаб юрарсиз ҳокисор, ҳалол,
Ҳаёт йўлингиз ҳам тўғри бир чизиқ.
Ҳордиқ чиқарасиз уйда бемалол,
Бировдан эмасдир тилингиз қисиқ.

Билганингиз рўзгор мол-ҳол ташвиши,
Оддий, жўн, соддадир ҳаёт тарзингиз.
Сиз чун бирдай кечар умр ёз, қиши,
Шикоят қилмассиз, йўқдир арзингиз.

Турмушнинг бор ўзин талаб, қийноғи,
Тўзимлар тилайсиз шунда ҳам жонга.
Дунёнинг кўп дейсиз ҳисоб, сўроғи,
Мушглар ўқталмайсиз қараб осмонга.

Мангута даҳлдор босган изингиз,
Мунофиқлик қилмоқ Сизга мутлоқ ёт.
Ўзимни билмадим, Сиз бўлмасангиз,
Кемтик бўлиб қолар эди бу ҳаёт.

• • •

Авжга чиқар тошқинлар, селлар,
Тинмагайдир довуллар, еллар,
Турланса ҳам ахлоқлар, феъллар,
Биз барибир бирга бўламиз.

Ҳеч кимсадан эмасдирмиз кам,
Гарчи умрим сўнаётган шаъм,
Қор ёрса ҳам, ёмғир ёрса ҳам,
Биз барибир бирга бўламиз.

Сен ҳақингда ўйлаблар келдим,
Фахр билан сўйлаблар келдим,
Муҳаббатни куйлаблар келдим,
Биз барибир бирга бўламиз.

Соғинч ҳар он кўрсатар кучин,
Ахир сенга интилмаёчун?!
Яралгансан ёлғиз мен учун,
Биз барибир бирга бўламиз.

ОРЗУЛАРИНГ ЙЎЛДОШ БЎЛСИН

Аброржонга

«Шоир бобом» дейсан, тилларинг ширин,
Дилингда жўш урар ғурур яширин,
Англамоқ бўласан юрагим сириин,
Орзуларинг йўлдош бўлсин, Аброржон.

Дунёда ёмонлик бўлмасин дейсан,
Эртақда ҳам ҳеч ким ўлмасин дейсан,
Гул, чечак барқ урсин, сўлмасин дейсан
Орзуларинг йўлдош бўлсин, Аброржон.

Ўзингча тин олиб, ўйга толасан,
Хешларни сўроқлаб ғавро соласан,
Ҳаммани соғиниб, кўнглин олмасан,
Орзуларинг йўлдош бўлсин, Аброржон.

Кўрган ҳар нарсангни этадирсан қайд,
Дўстларга ёрдамга шайдирсан ҳар пайт.
Теварак, атрофга эмассан лоқайд,
Орзуларинг йўлдош бўлсин, Аброржон.

Давраларда жойинг тўрни кўраман,
Мард, танги, шиддаткор зўрни кўраман,
Толеингда ёрқин нурни кўраман,
Орзуларинг йўлдош бўлсин, Аброржон.

КЕЧМАГАЙМАН ОРЗУЛАРИМДАН

Эрта ботиб бораётир умрим қуёши,
Юзларимни ювгай баъзан кўзларим ёши,
Бошларимда айланса ҳам тегирмон тоши,
Мен ҳеч қачон кечмагайман орзуларимдан.

Имкон топсам муҳаббатни ўйлайвераман,
Ҳамдард бўлган ҳар кимсага сўйлайвераман,
Нафосатни ёниб дилдан куйлайвераман,
Мен ҳеч қачон кечмагайман орзуларимдан.

Борларимда мавж урмагай турфа гулларим,
Энди ҳеч вақт кесишмагай бахт-ла йўлларим,
Чўзган билан етмаса-да унга қўлларим,
Мен ҳеч қачон кечмагайман орзуларимдан.

Бу дунёнинг кўламлари бепоён, ҳадсиз,
Хаёлларим чарх уради кўкка сарҳадсиз,
Яшмоқдан маъно уқмам ҳиссиз, мақсадсиз,
Мен ҳеч қачон кечмагайман орзуларимдан.

Биладирман ҳавас билан тўлмагай камим,
Қалбларимдан фориг бўлмас дардларим, ғамим,
Яхши, ёмон улар ахир менинг оламим,
Мен ҳеч қачон кечмагайман орзуларимдан.

ҚИШЛОҒИМ

Қишлоғимдир шаҳарга туташ,
Бурчдир унинг хизматин ўташ.

Қамрагандай барака-ю қут,
Лекин қийнар жарлик — тафовут.

Қишлоқ бўлиб гуламас борим,
Шаҳар эмас, лекин қишлоғим.

Кузатаман одамларини,
Босган ҳар бир қадамларини.

Дерлар: «Бахтли, ризқи доим бут,
Аёллари қадр топган юрт».

Лат егандай орзую ҳавас,
Хотин-қизи тинмайди бир пас.

Ўтлаб юрар қўйу моллари,
Ожиздайн, турфа ҳоллари.

Ишдан қайтар ўтлар орқалаб,
Ҳақ-ҳуқуқин қилмайди талаб.

Ташвиши йўқ рўзғордан бўлак,
Сув ташийди тўлдириб челақ.

Оддий бўлган чангу лой кечмоқ,
Ичкилик сув жумборин ечмоқ.

Гоҳ қолади пинакка кетиб,
Бормоқдадир ўғли бўй етиб.

Дилларида майда ҳислар жаъм,
Қилмоқ керак ҳали тўй-ҳашам.

Умид борлар эртанги кунга,
Раҳмим келар, қишлоғим, унга.

Ўйга ботиб гоҳ оламан тин,
Чиқармисан аросатдан, чин.

«ЧОРРАҲА» КИТОБИНИ ЎҚИБ

Жумакул Қурбоновга

Тушимда юрибсиз оқ тулпор миниб,
Оқсоқол эмишсиз катта даҳада.
Яшардим мен Сизни дилдан соғиниб,
Биз қайта учрашдик кенг «Чорраҳа»да.

Кўрсатгум дедингиз меҳр-мурувват,
Эл учун мен мудом хизматга шайман.
Вужудим ўртагай сирли муҳаббат,
Ва ёниб дегим бор: «Сени қўмсайман».

Сурати берарди кўнгилга таскин,
Пинҳона ўқирдик масъум хатини.
Мум тишлаб бемажол лол қолганим чин,
Йиртиб ташлаганда бир нокас уни.

Қўл очиб турган бир бурда нонга зор,
Тўқликнинг қаддини очда кўрганман.
Урушнинг даҳшатин болам деб ночор,
Қирқиб бозор солган сочда кўрганман

Рақдоса кўксида тош қотган армон,
Бизни ҳушёрликка чорлагай ҳар вақт.
Умрни қадрига ет дегай ҳар он,
Кунларнинг қаърига синган назокат.

Ҳорган кўзларига чўқади қадар,
Ота-чун муқаддас номус ҳамда шаън.
Сўнг йўлга кузатиб қўймас, алҳазар,
Кўнглини узолмас нодон фарзанддан.

Чолнинг юрагида сўнади тафти,
Шогирдидан йўқдир гина-ю кини.
«Вафодор» устида силкинар кифти,
Билмай отиб қўйиб севган итини.

Гумонлар солади кўнгилга ғулу,
Мозийдан ёғилар нидалар, унлар.
Қабиҳ хиёнатга ёндашди сулув,
Судралиб чўзилгай бу узун тунлар.

Ўзининг кучига қўйганни ихлос,
Ишовч қамраб олгай ўй, хаёлини.
Мангу азобларни иллаганман, рост,
Кўриб қасам бузган кимса ҳолини.

Гоҳ бошдан ўтганини айладим баён,
Қулоққа чалинган фигону йиғи.
Шайдоёни юракка солар галаён,
Нафрат, муҳаббатнинг тинмас қўшиғи...

Дилтортар суҳбатдан ёришган юзим.
Заковат, ҳам идрок қилган тантана.
Ҳеч очгим келмайди уйқудан кўзим,
Тушнинг давомини истайман яна.

Коммунага

Ҳаққимиз йўқ асло қолмоққа тўхтаб,
Қалблардан ҳеч қачон сўнмаган сабот.
Кўпларни ром этса манфаат, мансаб,
Бизларга эзгулик бахш этди қанот.

Атрофни кузатдик зукко ва теран,
Душ келган ҳар касни дўст деб ўйладик.
Синов, довларга ҳеч бермасдан тан,
Матонат қўшиғин дадил куйладик.

Қадамда панд берди ганим ногаҳон,
Эгасин топмади ёзган хатимиз.
Маломат тошидан бағир бўлди қон,
Юз очмай сўлди ишқ, муҳаббатимиз.

Изнсиз хаёллар кетдилар тўзиб,
Юракка чўкмишдир кудурат, гина.
Замона зайлидан кетмадик ўзиб,
Бизга етишмади журъат озгина.

Ҳаёт кўп синади бардошимизни,
Орзую ҳаваслар чиқдилар пучга.
Ҳеч кимга кўрсатмай кўз ёшимизни,
Бир умр юттаймиз дардларни ичга.

Сочларга эртароқ қўнгандир қиров,
Кўнгиллар тубида пинҳондир сирлар.
Парвозга йўл бермай еди беаёв,
Бекажон, бизларни икир-чикирлар.

РАШК

Ҳазил аралаш

Отелло эмасман ишқда ва лекин
Менинг ҳам бор ахир лов ёнишларим.
Ҳасратлар эзади, юрагимда кин,
Вужудни ўртайди қизронилларим.

Мафтункор боқаман ҳусн, чиройга,
Мосуво эмасман ҳақдан, ҳуқуқдан.
Кўнглимни очаман тунлари ойга,
Борлар қилгим келар гоҳида йўқдан.

Ҳаёт қилгандайин қайта бор синов,
Йўларга боқаман илҳақ, интизор.
Устимдан кулгандай гоҳида биров
Дегандай энди-чи, елишинг бекор.

Етар, муҳаббатни ардоқлама, қўй,
Ярашмагай рашқда ёнмоқ ёшинга.
Садоқат, вафони эскиликка йўй,
Надомат ёғдирар бир кун бошинга.

Тўлғониб чиқаман боқиб самога,
Ушалмас бир армон бағримни тилар.
Сигмасдан кетаман ҳадсиз дунёга,
Муҳаббат мангу деб ҳайқиргим келар.

МАТОНАТ КУЙЧИСИ

Ватанин мадҳ этди ҳар лаҳза ёниб,
Ундан олди меҳр, завқни, илҳомни.
Шеърлари куйланар мудом қувониб,
Саодат куйчиси Фафур Фуломнинг.

Бошида доимо ўзбек дўпписи,
Юксак билди эзгу бу эҳтиромни.
Мангуга даҳадор қолдирган изи,
Жасорат куйчиси Фафур Фуломнинг.

Навсий шеърларин гарди бўлмоқ-бахт,
Деб билди шарафлаб улут бу номни.
Умрини беади олий ҳакам-вақт,
Адолат куйчиси Фафур Фуломнинг.

Кўнглини чўктирди етим ноласи.
Вужуди билмади ҳузур, оромни.
Диёнатли ҳатто «Ўғри бола»си,
Урф-одат куйчиси Фафур Фуломнинг.

Қўллардан тушмагай «Шум бола», «Ёдгор»,
Авлодлар ёд ўқир қутлуғ каломни.
Ҳар сатри юксакка чорлайди такрор,
Паймон-аҳд куйчиси Фафур Фуломнинг.

Кўксиди ушалмай ўтди бир армон,
Илаҳи гуллаган қишда бодомни.
Хизматин унутмас ҳур Ўзбекистон,
Матонат куйчиси Фафур Фуломнинг.

ДОИМ БЎЛ ОМОН

Шоир Амир Худойбердиевга

Қисматингда бордир ўй, фироқ,
Дунё тўла кинга, ғуссага.
Ҳар сония ёниб яшамоқ
Борлиқ эмас экан жуссага.

Митти жонга мунчалар ташвиш,
Наъра тортмоқ миллат шаъни деб.
Гоҳ ёзингда юз кўрсатди қиш,
Сен кўрмадинг эгилмоқни эп.

— Уйғон, — дединг рофилга зорлаб,
Орзуларим кетдилар тўзиб.
Зулмат аро юлдуздай порлаб,
Замонадан яшадинг ўзиб.

Инсон қолган ботиб тўзонга,
Бирор лаҳза бўлса гар тиниш.
Эш бўлайлик дединг бўронга,
Кўнгилларда бугун зврилиш.

Лол этмасин зарра шуҳрат, шон,
Кўнглинг бўлсин ҳамиша нодир.
Сафимизда доим бўл омон.
Эл-юрт севган шукуҳли шоир.

ҚўЛДАН ҚАЛАМ ТУШМАСИН

Шарофат Ашуровага

Дунё қизиқ, одамнинг баъзан
Жисми бўлар исмига монанд.
Меҳнат бир кун олингуси тан,
Эзгуликка дил бўлса пайванд.

Тутсангизда қаламни сал кеч,
Дилда орзу жўш уриб қат-қат.
Сиз кўплардан, афсус чекманг ҳеч,
Кетгандирсиз ўзиб Шарофат.

Мозийларга тутдингиз қулоқ,
Ҳис қилдингиз келган зарбларни.
Бўй кўрсатди авлодлар уйроқ,
«Илоҳий тун» ёқди қалбларни.

Авлиёлар қўллади Сизни,
Кўп тилаклар бўлди ижобат.
Гоҳо тортди нигоҳингизни,
«Қишлоқдаги балад иморат».

Ингилишлар кетмагай бекор,
Қад ростлагай Шайх ота Қусам.
Адибларнинг сафида қатор
Ўрнингиз бор собит, мустаҳкам.

Ноҳақликдан олмадингиз тин,
Устун билиб савобни киндан.
Тикладингиз боболар шаънин,
«Носирийни ёд этиб» чиндан.

Ўқувчилар тилар омонлик,
Яшанг дунё тургунича то.
Четлаб ўтсин ҳасад, ёмонлик,
Қўлдан қалам тушмасин асло.

КЕЧИРИНГ, ОПА

Хосият Лутфуллаева хотирасига

**Ҳаёт қаттиқ, тақдир бешафқат,
Кимгадир кенг, гоҳ бировга тор.
Тан олади енганини фақат,
Бемуродни қилади инкор.**

**Умр — тортилган камондаги ўқ,
Йўл олади йўқликлар томон.
Эзгуликнинг мудом кўнгли тўқ,
Унутилмас номи ҳеч қачон.**

**Ўчмагайдир ёрқин хотира,
Тунлар юлдуз чарақлар, порлар.
Яшар ўйлар дуркун, бокира,
Ҳар сония юксакка чорлар.**

**Қисматда бор бир куни кетмоқ,
Сўнар шунда орзую ҳавас.
Ёд айламак, тавофлар этмоқ.
Тирикларнинг бурчи — муқаддас.**

**Эсламадим бир фурсат топа,
Дил армоним кўплар уқмади.
Ношудлигим кечиринг, Опа,
Мендан яхши ука чиқмади.**

ШАРОФИДДИН НИДОСИ

Айт-чи ҳаёт, нега мунча қаттиқдир қаҳринг,
Етмасиди кўз юмгани мунисим — онам.
Гуноҳсизга сочилгандир гоҳида заҳринг,
Қаддимни дол айлағайдир ўй, қайғу, алам.

Қўлларимда тиниб қолган ўйноқи созим,
Жўр бўлганда унут бўлган шўх наволарга.
Тарк айлади ногоҳ отам, ҳассос устозим,
Сигмай қолдим сарҳад билмас кенг дунёларга.

Дегандайсан: олда ҳали кўп синовларим,
Андухингдан қувонгувчи кимсалар ҳам бор.
Шашт сандирар сўқмоқли йўл, баъзан говларим,
Пайт пойлаган қоқилишинг бўлиб беқарор.

Сон-адори йўқдир бошга ёққан ҳасратнинг,
Сочларимни ўйнар эсан саррин шўх сабо.
Суянчим, ҳам сафдошим акам Пўлатнинг,
Ҳаёлини тортган эди куй «Оҳанрабо».

Юз очмайин қотди тошдек орзую, тилак,
У ҳам кетди ташлаб мени ё раб, алҳазар.
Титраб қолди кўксимдаги хастаҳол юрак,
Ногаҳонда келганида яна шум хабар.

Кенг давралар бағрин очди рост менга бу куй,
Ўрнига ё мен чиқдимми азиз акамни.
Юрак-бағрим бир умрга айроликдан хун,
Ёқмоқ ахир вазифамдир ўчмасдан шаъмни.

Дилдан ёниб куйлаш энди қатъий сурурим,
Юрагимдан ёрилгайдир унлар, нидолар.
Отам, акам менга ибрат, мангу гурурим,
Улар санъат учун жондан кечган фидолар.

Қасдма-қасдга куйлагайман дарёдай тошиб,
Ҳар бир лаҳза курашмоққа етгайдир кучим,
Юксақларни забт этарман доволар ошиб,
Ҳамма учун шараф кучмоқ менингдир бурчим.

Совурмасдинг умрингни ўртоқ,
Қадрлардинг вақтингни ҳар чоқ,
Соғ-саломат тонглар оттирмақ,
Билсанг менга армонлигини.

Арсатда ўртанмасин жон,
Қувнамоққа топардинг имкон,
Давраларда кулмоқлик хандон,
Билсанг менга армонлигини.

Тош қотмасди орзулар қат-қат,
Яшар эдинг уни деб фақат,
Умрим бўйи илк муҳаббат
Билсанг менга армонлигини.

Кўрсанг эди кемтик, камликни,
Аламларни, кўзи намликни,
Улулардинг хотиржамликни,
Билсанг менга армонлигини.

Келтирмасдинг ҳақиқатга шак,
Ўтмас эдинг отиб яхмалак,
Алпомишдек алп ёнган юрак,
Билсанг менга армонлигини.

Ҳикмат бордир ҳар бир санада,
Ётмас эдинг писиб панада,
Интилноқлик, жўшиш янада,
Билсанг менга армонлигини.

Кенгайгайдир мардларнинг сафи,
Тегсин дердинг эл-юртга нафи,
Менинг учун дўстлар шарафи,
Билсанг менга армонлигини.

БЕГОНАСИ БЎЛМАС

Жонни ўтар ногоҳ йиқилган,
Томоғига йиғи тиқилган,
Уруждан ҳам олиб чиқилган,
Бегонаси бўлмас боланинг.

Тонглар каби покдир тилаги,
Эзгуликка тўла юраги,
Элу юртнинг кўрк, келажаги,
Бегонаси бўлмас боланинг.

Ўстиринг ҳар одмини билиб,
Армон дилни юрмасин тилиб,
Яшасин у ёниб, интилиб,
Бегонаси бўлмас боланинг.

Билсин қадрин, кучу-қудратин,
Боболарин шонин, шуҳратин,
Ёрқин, ўчмас битилган хатин,
Бегонаси бўлмас боланинг.

Орзулари тортмасин хира,
Кўзларини босмасин шира,
Синдирмангиз шапгини сира,
Бегонаси бўлмас боланинг.

Заковатлар йўл ёритган нур,
Номи бўлсин дунёга машҳур,
Исмоил дер, бориға шукур,
Бегонаси бўлмас боланинг.

МАНЗИЛГА ЕТТАЙСИЗ

Омон Хушмуродовга

Оға, феълимизда ўхшашликлар бор,
Дўстга сўз демоққа сиртай ҳаддингиз,
Ғаним урниши кетгайдир бекор,
Тўфонлар эголмас алқдай қадингиз.

Бу қадим дунёда ўз вақтида кам
Баҳосин олгандир асл истеъдод.
Иродангиз бордир метин, мустаҳкам,
Писта чаққандай гап Сиз-чун иқтисод.

Неча бор келдингиз синовларга дуч,
Обдан ўргандингиз жўшқин ҳаётни.
Ҳаваслар бахш этгай илоҳий бир куч,
Севиб ўқигайсиз адабиётни.

Сиздан таскин топгай дардманда ҳар киши,
Одатга айланган кўмак, ҳамкорлик.
Баъзида қизиқдир бу дунё иши,
Лавозим келгандай қамровга торлик.

Олам-ку мунаввар ҳар он ишончдан,
Мардлик ҳам аслида нодир имтиёз.
Кўзингиз ёнади шодлик, қувончдан,
Шогирдлар кўкларга айласа парвоз.

Эътиқод, ишонч ҳам бергай гоҳо панд,
Дўсту ёр танлашда гоҳ адашдингиз.
Яхши билсангиз-да ҳаётни гарчанд,
Синмасин дегайман райрат, шаштингиз.

Нигоҳ қадалганда юксак, олисга,
Замин ҳам кетгайдир уфққа туташиб.
Дилингиз ошнодир қутлуғ ўй, ҳисга,
Манзилга етгайсиз доvonлар ошиб.

Оға, феълимизда ўхшашликлар бор,
Дўстга сўз демоққа сиргай ҳаддингиз.
Ғаним уриниши кетгайдир бекор
Тўфонлар эголмас аллдай қаддингиз.

МУНОЗАРА

Тарихда ҳисоб бор, ажралар бир кун,
Пучаклар пучакка, сара-сарага.
Ҳақ аччиқ бўлса-да, келингиз бир зум,
Сиз билан киришай мунозарага.

Ғалингиз тўғридир, лекин вақтинча,
Омад кулиб боққай риёкорларга.
Қилмишидан сўлгай юз очмай ғунча,
Тоқай кўз юмамиз кирдикорларга.

Дўст деб юрак очса ҳатто муттаҳам,
Бобомерос бизга қўлни тутмоқлик.
Йиқилган кимса гар раним бўлса ҳам,
Одат бўлмаган ҳеч топтаб ўтмоқлик.

Шоир ҳам иш тутса виждонга хилоф,
Пеш қилса ҳар лаҳза қучган шонини.
Унда қайда қолур ишонч, эътироф,
Нима деб айтамыз унинг номини?!

Кўчиргум юракнинг розин қорозга,
Кўнглимда йўқ зарра ҳасад, гина, кин.
Айлансам бир маддоҳ, замонасозга,
Мен ҳам сиздек яйраб яшашим мумкин.

Дунёнинг ишини кузатурман жим,
Эътиқод йўлимни ёритган чироқ.
Худбинлик билан ҳеч кесишмас йўлим,
У мендан йироқдир, мен ундан йироқ.

Ҳақ аччиқ бўлса – да, келингиз бир зум.
Сиз билан киришдим мунозарага,
Тарихда ҳисоб бор, ажралар бир кун.
Пучаклар – пучакка, сара сарага.

РЎПАРА КЕЛДИМ УЧ ЙЎЛГА

I

Мен рўпара келдим уч йўлга,
Ўнги ваъда қиларди бахтни.
Бошлагани чап томон – сўлга,
Эш қилгум дер омадни, нақдни.

Йўл бошида туриб қолдим шай,
Тинглагайман юракдан сасни.
Эртақдаги кенжа ботирдай,
Мен танладим орзу – ҳавасни.

II

Турар шуҳрат, шон – шавкат кулиб,
Дегай: ҳар он ҳамроҳинг бўлай.
Шартми юрмоқ аламга тўлиб,
Заҳмат чекмай яшамоқ қулай.

Ўйга ботдим, хаёллар сурдим,
Варақладим кўп китобларни.
Юзларимни ҳақ томон бурдим,
Йўлдош қилдим изтиробларни.

III

Титрагайдир ғазаб ва нафрат,
Дил ҳукмига тайёрдир ҳар дам.
Юмшатмаса юракни шафқат,
Дегай мавқенг бўлар мустаҳкам.

Нур ёғилар осмон, фалақдан,
Ҳиссиётлар дунё кезгулик.
Кўксим аро урган юракдан,
Ўрин олди фақат эзгулик.

КЕРАК БЎЛДИ

Юрак бағрим ёнгани,
Ҳаловатдан тонгани,
Топталиши ор, шаъни,
Кимгадир керак бўлди.

Мискин шеърлар битмоғим,
Ғамни ошно этмоғим,
Бу дунёдан кетмоғим,
Кимгадир керак бўлди.

Олам бўлса бир қафас,
Сўнмоғи орзу-ҳавас.
Ёғилмоғи дилдан сас
Кимгадир керак бўлди.

Жоҳил кўп пасткаш, тубан,
Қабиҳлик қайдан юқдан,
Уни ҳам она туққан,
Кимгадир керак бўлди.

Исмоил эзгу ишдан,
Толмагин интилишдан,
Бош чиқмаси муз-қишдан,
Кимгадир керак бўлди.

БАХТЛИ БЎЛАМИЗ

Юрак ёнар бўлиб лағча чўғ,
Эртанги кун нурафшон, ёруғ,
Меҳр дардан айлагай форит,
Эзгу истак йўлдошдир бизга.

Ёнар майин ёмғирлар, қорлар,
Ювилади дилдан губорлар,
Булбул ҳар тонг ёниб такрорлар:
Эзгу истак йўлдошдир бизга.

Ишонч қилди баъзан дилни хун,
Шафқат тилаб тортмадик маҳзун,
Энг муҳими — эътиқод бутун,
Эзгу истак йўлдошдир бизга.

Муҳаббатда кўксимиз қуроқ,
Чарх уради минг савол, сўроқ,
Баланд тоғлар пештоқидир оқ,
Эзгу истак йўлдошдир бизга.

Ҳали қанча ўзгарар ҳаво,
Эзгуликлар юракларда жо,
Эй, Исмоил қилмагин парво,
Эзгу истак йўлдошдир бизга.

ЧАВАНДОЗЛАР ҚЎШИҒИ

Ишқим Фиротта тушди,
Толмас қанотта тушди,
Совринга — зотта тушди,
Урҳо-ё, урҳо.

Учиб борар Бойчибор,
Шиддати дарёча бор,
Дунё келар унга тор,
Урҳо-ё, урҳо.

Бобомдан алпик мерос,
Қўйганман отга ихлос,
Тантилиги менга хос,
Урҳо-ё, урҳо.

Улоқ — мардлар ўйини,
Излаб бордим тўйини,
Ёр кўрсатсин бўйини,
Урҳо-ё, урҳо.

Муҳаббатда мен нўноқ,
Ўйига бўлдим қўноқ,
Эртага чопгум улоқ,
Урҳо-ё, урҳо.

Чидамлидир такаси,
Гул тақдан уй бекаси.
Бўйидан чив акаси,
Урҳо-ё, урҳо.

Орзулар дилда қат-қат,
Чаварон кутмас шафқат.
Ҳалоллаб олгай фақат,
Урҳо-ё, урҳо.

Такани қилма нимта,
Уни босгин тақимга,
Ҳақинг берма ҳеч кимга,
Урҳо-ё, урҳо.

Дўстлар тиланг бахт кулсин,
Отимдан кўнглим тўлсин,
Юрда ҳар кун тўй бўлсин,
Урҳо-ё, урҳо.

ОТ МОНОЛОГИ

Бир жонзот эрурман мен ҳам аслида,
Вақтдан ҳам ўзай деб ел каби елган.
Тантилик қони бор тулпор наслимда,
Инсонни бир умр шарафлаб келган.

Дунё ҳам гоҳ қолди шиддатимдан лол,
Чопсам туёримдан чатнагай чақин.
Садоқат кўрсатдим ҳамиша ҳалол,
Олис йўларини қилганман яқин.

Менга дўст тутинган — доим тансиҳат,
Чаппорлар ургайман бўстонларида
Кўп эзгу ишларда бўлдим ҳамжиҳат,
Бахшилар мадҳ этди достонларида.

Ҳеч вақт ёмонликни кўрмаганман эп,
Одамлар умрига берганман сайқал.
Муҳаббат, садоқат, мардлик рамзи деб,
Кўп жойда менга ҳам қўйганлар ҳайкал.

Гоҳ Фирот аталдим, бўлдим Бойчибор,
Дунё ҳам тан олди дўстлик, аҳдимни.
Майдонда билмасман нелигин кибор,
Довул ҳам қайтара олмас шаҳдимни.

Гувоҳи бўлганман даҳшат, жангларни,
Жон бериб гоҳида олгандирман жон.
Дилимдан юволмам қадар, зангларни,
Кўз олддан кетмагай бўлганлар қурбон.

Яхшилик чорласа, кўкка интилиб,
Олиб боргайдирман соҳибим ойга.
Одамзот яшаса ҳалол баҳс қилиб,
Кўпқари чопилса, ўйналса пойга.

Бир жонзот эрурман мен ҳам аслида
Вақтдан ҳам ўзай деб ел каби елган.
Тантилик қони бор тулпор наслимда,
Инсонни бир умр ардоқлаб келган.

ҚАШҚАДАРЁ ОТЛАРИ

*Отларнинг ишқибози ва
жонкуяри Баҳодир акага*

Қанот борлаб учади,
Тоғ ларзакор кўчади,
Юксақларни қучади,
Қашқадарё отлари.

Ирода тоғдай метин,
Узун кишнаб олар тин,
Отасин насли Тегин,
Қашқадарё отлари.

Онаси чўл бияси,
Елса қайтмагай саси,
Кўпнинг келар ҳаваси,
Қашқадарё отлари.

Чопар пойга, кўпқари,
Йигитларнинг сарвари,
Эгали зотнинг бари,
Қашқадарё отлари.

Фирот, Шамол, Бойчибор,
Бир дунёча шашти бор,
Ҳамиша зафарга ёр,
Қашқадарё отлари.

Довонларга бермас тан,
Ҳеч қачон чиқмас издан,
Тимсол олуру юдуздан,
Қашқадарё отлари.

Хабардор дил сиридан,
Англагай кўз қиридан,
Учқурдир бир-биридан,
Қашқадарё отлари.

Эзгуликлар хаёли,
Чаваронлар камоли,
Мара, тантилик тимсоли,
Қашқадарё отлари.

Нигоҳи қадалган ўқ,
Ўз-ўзидан кўнгли тўқ,
Ўзишига тараф йўқ,
Қашқадарё отлари.

Ютолмаса ногаҳон,
Юрак-барри бўлар қон,
Талвасага тушгай жон,
Қашқадарё отлари.

Тегишли асл зотта,
Йўғрилгандир саботта,
Ўхшар толмас қанотта,
Қашқадарё отлари.

Дунёнинг бор ўз тоши,
От — эр йигит йўлдоши,
Ибрат, тоқат, бардоши,
Қашқадарё отлари.

СИЗ ҲАМ ЎЗИНГИЗЧА...

Қадалган нигоҳлар сўрагувчи жон,
Белингиз бир тутам кийсангиз нимча.
Висолга етмоқни ўйлаймиз пинҳон,
Сиз ҳам ўзингизча, мен ҳам ўзимча.

Чиндан соддадирсиз ёки такаббур,
Бирор сўз демайсиз қараб кўзимча.
Эгилишни билмас гердайтган, мағрур,
Сиз ҳам ўзингизча, мен ҳам ўзимча.

Суҳбатлар қурасиз айлаб сайри бор,
Ғанимим сийлайсиз очиқ кўзимча.
Гўёки этамиз кўнгилларни чор,
Сиз ҳам ўзингизча, мен ҳам ўзимча.

Дилларга чўқади сездирмай қадар,
Дегандай ўзини санайди кимча?!
Ўч олиш пайида ўтказдик умр,
Сиз ҳам ўзингизча, мен ҳам ўзимча.

ААМАШГИМ КЕЛАР

Синглим Хурсанойга

**Рангтар синглим, дилпора синглим,
Ололмадим ҳолингдан хабар.
Узун тунлар тўлғонаман, жим,
Акамани мен ҳам, алҳазар.**

**Қад кўтариб яна юрибман,
Метин экан одам бардоши.
Айланганин кўриб турибман,
Бошларингда тегирмон тоши.**

**Одним хато, турмушим хато,
Дард кемирар ҳар лаҳза тинни.
Не деб аташ мумкиндир ҳатто
Ҳол сўрашга ярамаганини?!**

**Кўплар сенга таъна тош отган,
Юрагига чўкмишдир кадар.
Меҳрим дилда тош каби қотган,
Мени қарға, мендан қил ҳазар.**

**Одам ўзин олиб юрар мард,
Кўз тўлса-да ёшларга жикқа.
Ишонмаслар енгганига дард,
Тегмагунча боши ёстиққа.**

**Дуч келдингми доvon, ровларга,
Аямасдан захрин сочдимми?!
Ҳаётнинг бу синовларига
Дош беролмай тобинг қочдимми?**

Ҳеч бировга бермагайлар тан,
Кўролмаслар ёниб жўшганни.
Билмагайсан ногаҳон қайдан,
Бошларингга зарба тушганин.

Талпинаман сен томон қараб,
Соғинчлардан ҳаприқади жон.
Мен билмадим, нимадир сабаб,
Сен бир томон, кўплар бир томон.

Кўрдим ҳаёт ғавғоларини,
Алам пинҳон бағримни тилар.
Бу ўткинчи дунёларини
Дийдорингга алмашгим келар.

Хушрўй синглим, дилпора синглим,
Ололмадим ҳолингдан хабар.
Узун тунлар тўлғонаман, жим,
Акаманми мен ҳам, алҳазар.

БЕРМА, ҚҲЙ, ТАСКИН

Ўзимни омадди деёлмасман, чин,
Ўйларга ботаман, оладирман тин,
Кўнглимни кўтарма, берма, қўй, таскин,
Мендагин толеи шўрга, Нилуфар.

Кўпчилик ўйноқлаб, чопиб юрибди,
Ҳар лаҳза бахтини топиб юрибди,
Гуноҳи, айбини ёпиб юрибди,
Эҳтиёт шарт мудом фўрга, Нилуфар.

Шодлик, ҳам юргайдир азал ёнма-ён,
Ҳақ гапни айтганинг мудом бағри қон,
Яшамоқ бўлмаган ҳеч вақт ҳам осон,
Бир сўзли, эгилмас, ўрга, Нилуфар.

Сўқирлар англамас баҳосин зарнинг,
Мияси ровламас эшитмас — карнинг,
Товланиб замонга мослашганларнинг
Жойлари бўлгандир тўрга, Нилуфар.

Ўзимча дунёга раво солганман,
Беҳуда чарх уриб ҳориб, толганман,
Қадамда туртки еб, ўхшаб қолганман
Ҳассасин йўқотган кўрга, Нилуфар.

Лойиқ бир сўз йўқ деб бўлма хижолат,
Йиқилган кимсани гоҳ тепмоқ — одат,
Ҳайратга солмагай мени бу ҳолат,
Эзгулик йўғрилган нурга, Нилуфар.

МЕҲРИБОН КАМ СЕНГА ЎХШАГАН

*«Шифахонада ёзилган шеърлар»
туркумидан. Гулсинага*

Жалжи синглим, тинмайсан бир зум,
Лабларингда майин табассум.

Ҳозирдирсан ҳар кун эрталаб,
Ҳамма қилар сендан иш талаб

Ҳар юмушни этгайсан бажо,
Чарчаш нима, билмассан асло.

Бирга: ҳорманг, тоғажон, дейсан,
Бошқасига, оғажон дейсан.

Беморлардан аҳвол сўрайсан,
Кўнгилларни нурга ўрайсан.

Яшагайсан ёшингдан ўзиб,
Хаёлларинг пар каби тўзиб.

Ният эзгу, хаёлларинг оқ,
Қийин кўтнинг кўнглин овламоқ.

Инжиқ ҳам бор менга ўхшаган,
Меҳрибон кам сенга ўхшаган.

Ҳорган бетоб юрагин очар,
Кимдир сенга заҳрини сочар.

Биров ётар ҳордиқ олғали,
Пайт пойлайди раво солғали.

Билмас гапга қулоқ солишни,
— Янгила, — дер, чойшаб, болишни.

Келтир, дейди, истаб қолса чой,
Ҳисоблашмас вақт-ла, ҳойнаҳой.

Унга шинам хона ёқмагай,
Дейди: «Нега офтоб боқмагай?!».

Кўпдир ҳали ўзин билмаган,
Эл нафи деб бир иш қилмаган.

Еладирсан, бечора, сингил,
Билдирмайсан дарз кетса ҳам дил.

Боқий билган меҳр — қуёшни,
Рамзидирсан тоқат, бардошни.

Адашгани кечиргайдирмиз,
Тузатамиз хатоларини.
Ёрдамга ҳам ҳар дам шайдирмиз,
Тинглаб юрак садоларини.

Бизга эшдир бағри кенгликлар,
Бунга мангу юлдузлар гувоҳ.
Боши ҳамлар қаддини тиклар,
Сафга қайтар қилганлар гуноҳ.

Йўлдан урар бировни ўғри,
Виждон қийнаб ўтда ёнганлар,
Кўрсатамиз манзилни тўғри,
Касби-кордан, бурчдан тонганлар.

Лекин касблар бордир ҳар бир он,
Соҳибларин калқумида жони.
Бир тугмани босса ногаҳон,
Остин-устун қилар дунёни.

Улар доим аҳдида маҳкам,
Дилин асло ёндирмагай кин.
Бундайларга яратган эгам,
Ҳар сония инсофин берсин.

Армон бўлиб кўксимиз тилган,
Ўтар бари — ёлғонлар, чинлар!
Инсоф умри қўлида бўлган,
Дўхтирлар ҳеч адашмасинлар.

ЁФИЛСИН СИЗГА

*Элнинг севимли ҳофизи
Тожддин Муродов хотирасига*

Саноқли фарзандлар эл ҳуснига зеб,
Фарз эрур уларни айламоқлик ёд.
Сизни бу ҳаётдан эрта кетар деб,
Ким ҳам ўйлаганди Тожддин Мурод.

Ногаҳон тинибдир жўшқин созингиз,
Кўзда ёш, тинглайман юрагим сасин.
Тасмаларда қолган хуш овозингиз,
Вужудни сел қилиб янграр «Ғамзасин».

Нафосат қилганди кўнглингиз асир,
Элга хизмат қилмоқ энг олий ният.
Ёниб куйлардингиз кўшиқни ҳар бир,
Доимо ёнма-ён бурч, масъулият.

Кўп эрта кўргансиз шуҳратни, шонни,
Борлигингиз улар этолмаган ром.
Унутган эмассиз боқий армонни,
Ижодкор деганнинг ўзи улур ном.

Жаҳонни кўрддингиз туриб узоқдан,
Сиз яхши биласиз инсон феълани.
Жейновдек олис бир яшаб қишлоқдан,
Забт этмоқ осонми кўтлар дилани?!

Муносиб ворисдир укангиз Пўлат,
Санъатта бахш этган бир умр дилни.
Фарзандлар кўнглида орзулар қат-қат,
Халқ севиб олқишлар Шарофиддинни.

Қўлдан тушмагандир сўнгги дам ҳам саз,
Ёрқин ҳаётингиз мактабдир бизга.
Шогирдлар дилига уйротган ихлос,
Оллоҳнинг раҳмати ёғилсин сизга.

МЕН КЕТДИМ, ХАЙР

Ётган эдим шифтга термулиб,
Кўкка етмай фиғону нолам.
Бетоблигим кимдандир билиб,
Кириб келди қишлоқдан холам.

Нима қилди, сорлиғинг қалай,
Етарлими дори-ю дармон.
Даволаниш яхши, ҳар қалай,
Ҳар бир лаҳза омонатдир жон.

Фойда қилар сут, асал есанг,
Хуруж қилмас кўксингда юрак.
Тезроқ шифо топайин десанг,
Кайфиятни кўтармоқ керак.

Гап қайтарма, бир пас қулоқ сол,
Бугун алдар ҳатто қорилар.
Синчикла-да, сўнг текшириб ол,
Ясамадир ҳозир дорилар.

Айтгани Сен қилмадинг, асли,
Умринг ўтди бекорга ҳориб.
Бир ёш йигит жон этди таслим,
Онасини кўргани бориб.

Нордай одам, кўрувдим кеча,
Ичма деса, гапга кирмади.
Маст ҳолида ухлаганича,
Ётган жойдан қайтиб турмади.

Кечгин энди қалам, қороздан,
Бозор билан шуғулан секин.
Қон босими ошиб, ноҳосдан,
Бир муаллим ўлиб қолди, чин.

Бўлиб кетган ҳамма муттаҳам,
Кўнглин овлар таниш-билишни.
Ўқимаган — билмайди ҳеч ҳам,
Ҳамширалар укол қилишни.

Дўхтирлар ҳам қилмас сўзингни,
Даволайди қараб зўрингта.
Бошқани кўй, ўйла ўзингни,
Биров бориб кирмас гўрингта.

Ҳар бир лаҳза бўлиб юр ҳушёр,
Ёғиз ўзинг қилмагин сайр.
Айтгин бўлса камчилик бирор,
Тезроқ тузал, мен кетдим, хайр.

ДЕКАБР

Ястаниб чайқалар беҳудуд денгиз,
Қирғоқда етай деб интилар кема.
Кўнгилда орзулар жўш урар тенгсиз,
Ҳар қандай тапвиш ҳам топгай хотима.

Ҳаётни ардоғлаб боқий дегаймиз,
Мудом мубҳам эрур унинг кўп сирин.
Гоҳида мақтаниб панд ҳам егаймиз,
Нафосат, бахтнинг ҳам бордир охири.

Ҳисларни қиёслаб оташга, чўтга,
Севгимиз мангу деб ичамиз қасам.
Юрак дер, ўзингни урмагин тирта
Сен билган дунёнинг доим бири кам.

Аста шивирлашиб барги хазонлар,
Нисбийлик дарсини эслатер такрор:
— Танларда омонат ҳар лаҳза жонлар,
Ҳар битта туйғунинг интиҳоси бор.

Хаёллар бетиним чарх урар, шу тоб,
Етишмай қолади қаноат, сабр.
Умримни қилгали ҳар йил сарҳисоб,
Энтикиб кутаман Сени декабр.

ЯНГИ ЙИЛ ТИЛАКЛАРИ

Тарихга айланди бу йил ҳам аён,
Қулоғим тутаман мозий сасига.
Эзгу тилагимни айлағум баён,
Мен туриб янги йил остонасида.

Юрагим тафтлари мангу сўнмас чўр,
Ҳар тузган режаси фақат ўзга хос.
Қашқадарё номли бу жойга — улур
Оллоҳнинг назари тушганлиги рост.

Кечаги орзулар айланди чинга,
Ҳар битта қадами қатъий, мустаҳкам.
Тинмасдан жилади қараб олдинга,
Эли ҳам бировдан эмас асло кам.

Қадлари юксалгай кўзлар ўнгида,
Дунё ҳам бастига бергай бутун тан.
Ҳар қилган ишини йилнинг сўнгида
Сарҳисоб қилмоқлик одатта кирган.

Пок, ҳалол меҳнат-ла шон, шуҳрат кучиб,
Кўкрагин ҳар лаҳза керган халқи бор.
Аждодлар излари кетмаган ўчиб,
Ҳар битта асрорга излаб топган қор.

Пок руҳлар ҳаёли келгайлар босиб,
Бутунга кечмиши бўлгай асли эш.
Ўзининг баҳосин олди муносиб,
Маърифат ўчоғи азим шаҳри — Кеш.

Истиқлол йўларин ёритган чироқ.
Диллар нурафшондир фарзанд билмидан.
Дунёга азалдан бергандир сабоқ,
Ал Муъин Насафий калом илмидан.

Зулматлар бағрини келгайлар тилиб,
Ҳар босган изини ўраблар зарга.
Шавкатга буркангай елиб, интилиб,
Парво қилмасдан дўх, пўписаларга.

Мен унга юракдан тилайман зафар,
Ўғил-қиз болалардан гул, чечак терсин.
Эртанги ҳар куни бўлсин мунаввар,
Обрў, эътибори юксалаверсин.

Собит бўлсин мудом сабри, бардоши,
Доимо ёр бўлсин саодат, омад.
Мардликлар тимсоли танти қондошим,
Қардошлар бахтига бўлсин саломат.

Табиат юз очсин кийиб оқ либос,
Шодликка чулғансин боқий ҳар бир дил.
Буюк келажакка қўййлик ихлос,
Дўстлар, қутлаур бўлсин Сизга янги йил.

•••

Ҳузуримга бир кимсани олиб кириб,
Иккиланмай тавсиялар қилдинг такрор.
Қўрқум ишонч бермаса деб бир кун фириб,
Кўзларидан уқолмадим маъни бирор.

Хаёлимни гуллар билан ўрагандим,
Мен кўнглига топмоқ учун изладим йўл.
Қариндошми дебон сени сўрагандим,
Шунчаки бир таниш дея силтади қўл.

Шубҳа, гумон юрагимда тошдай қотди.
Ўлтираман хаёлларга чўкканча жим.
Манфаат-чун арзон гаров сени сотди,
Мени сотмас деб кафолат беради ким?!

Ўй, ҳижронлар бағримни тилиб,
Хаёлинг-ла тонглар отдилар.
Дуч келганда ерга тикилиб
Сиримни кўзларим сотдилар.

Номинг айтиб чарчамас созим,
Орзулар тош каби қотдилар.
Сўзлашганда титраб овозим,
Сиримни сўзларим сотдилар.

Ҳаловатдан мутлақо тониб,
Ой, қуёшим эрта ботдилар.
Қизариблар, лов-ловлар ёниб,
Сиримни юзларим сотдилар.

Чарчамасман мен сени кутиб,
Ҳижронларда зардоблар ютиб.
Қайта-қайта кўчангдан ўтиб
Сиримни изларим сотдилар.

ДУСТИМ НИДОСИ

Бошимда айланар фасли куз,
Ўлим-ла турибман юзма-юз.
Дунёдан келмайди юмгум кўз,
Дилимда бир армон бор фақат.
— Сен нима қиласан, Малоҳат?

Парволар қилмасдан тақдирга,
Лаънатлар айтмасдан тақдирга,
Суяниб яшадик бир-бирга,
Юзини бурса—да саодат,
Айт, нима қиласан, Малоҳат?

Бўлиб ўтдик бир меҳрга зор,
Тунларни ўтказдик кўп бедор,
Дардимизга топилмади кор,
Тошдек қотди орзулар қат-қат,
Айт, нима қиласан, Малоҳат?

Ўртанади юрагим сим-сим,
Жонларингга тилайман тўзим,
Очиқ қолган кўзларимни юм,
Бўлиб қолган зил кетмоқ одат,
Айт, нима қиласан, Малоҳат?

Фулу дилга галаён солгай,
Биздан на бир ўчмас из қолгай,
На бир ўтил, на бир қиз қолгай,
Мен ёниб севганим, эй сарвиқомат,
Айт, нима қиласан, Малоҳат!

Фоний дунё — ҳамма ўтар йўл,
Сўлар бир кун ҳар очилган гул,
Майли, жоним, мёндан рози бўл,
Тилай сенга бардош ва тоқат,
Айт, нима қиласан, Малоҳат?

МУРФАК ҚАЛБ ФАРЁДИ

Ризаматжонга

Кўзларимдан аримайди нам,
Хаёлларим беғубор, тиниқ.
Кўкка парвоз айлайин десам
Полопонман қаноти синиқ.

Шикастланган беҳуда асаб,
Шоҳ кўнгилининг сунбулидирман.
Устун келган қаҳр ва ғазаб,
Сархушликнинг маҳсулидирман.

Ўйнаб юргум келади чоғиб,
Оёқларим бергайдирлар панд.
Ўлтираман айбимни ёғиб,
Этолмагай ҳеч нарса хурсанд.

Илож қанча, кўниқдим бунга,
Дунё билан йўқдир ишларим.
Умиқ борлаб эртанги кунга,
Ўтиб борар ёзу қишларим.

Ҳовли қилар торлик ҳамда зик,
Дил ёришмас ёқса ҳам чироқ.
Камситишлар ҳаддидан ортиқ,
Улғайтирди мени эртароқ.

Дадамнинг ҳеч мен-ла иши йўқ,
Устун билар ўзин оламга.
Ҳар бир оҳим — кўксидаги ўқ,
Раҳмим келар мушфиқ Онамга.

Юзларига ҳорғинлик инган,
Тополмаган ҳаловат, ором,
Инжиқлигим, сўзимга кўнган,
Яхшиям бор бахтимга бобом.

Бувижоним ёқтирмас мени,
Пардозлардан қўли бўшамас.
Набирага тиккан жонини,
Момоларга сира ўхшамас.

Хушламайман кичик тоғамни,
Кўрса менга дакки бергайлар.
Койигайлар баъзан онамни,
Йўқотмоқда ҳар лаҳза шайлар.

«Отни миниб олиста бўйла,
Кам эмассан сен ҳам ҳеч кимдан.
Қўй ўшангни, ўзингни ўйла»,
Деганлари ўчмас қалбимдан.

Суямаса юролмам биров,
Оқсагайман озгина чапга.
Маймоқлигим билинди дарров,
Борганимда бу йил мактабга.

Босмоқ мушкул олдинга қадам,
Болишлар ҳўл кўз ёшларимдан.
Мен қанчалик уринмайин ҳам,
Ортга қолгум тенгдошларимдан.

Қўшилолмай қийналгум гапга.
Тишлагайман шундан тилимни.
Бориб турсам баъзида сафга,
Пеш қиларлар мажруҳлигимни.

Ўқишни ким истамайди, бас,
Қувончларим бир жаҳон эди.
Мактабга ҳеч оёғим тортмас,
Ҳатто ундан кўнглим совидаи.

Кўргим келар шодлигим баҳам,
Майли дардлар қилса ҳам адо.
Ожизлигим қилади алам,
Юрагимдан ёрилар нидо:

— Муҳаббатдир гулҳаётга зеб,
Бурч юкланган ҳар изингизда.
Бир лаҳзалик ҳаловатни деб,
Болта урманг иддизингизга.

Дунё асли Сиз билан тирик,
Бебаҳоим, Сиз — дурдоналар.
Нафста қилманг лаинни шерик.
Яраттувчим — Ота-оналар.

КҮЗ ТЕГМАСИН

Алпомышга

Буйи-басти камолинга кўз тегмасин,
 кўз тегмасин,
Муррак эзгу хаёлинга кўз тегмасин,
 кўз тегмасин.
Қизиктирар сени дунё, фалакнинг
 сир-синоати,
Донишга хос саволинга кўз тегмасин,
 кўз тегмасин.
Келбатларинг монанд эрур умрбоқий
 чин исминга,
Чинор янглия ниҳолинга кўз тегмасин,
 кўз тегмасин.
Қайрилмадир киприкларинг юзларинга
 солмиш соя,
Юсуфдек ой жамолинга кўз тегмасин,
 кўз тегмасин.
Ақлдан ҳам заковатда тенгдошлардан
 ўзибдирсан,
Вужуд ёддан руҳ, ҳолинга кўз тегмасин,
 кўз тегмасин.
Отанг қилган орзуларга муносиб бўл,
 умид сендан,
Порлоқ нурли иқболинга кўз тегмасин,
 кўз тегмасин.
Дуо айлаб мен дегайман фахр этайин
 ютурингдан,
Ризқ-насиба, ҳалолинга кўз тегмасин,
 кўз тегмасин.

МЕҲР КЎРСАТ, МУРУВВАТ ҚИЛ

Омонатдир ўтаётган ҳар дам, он,
Сўнар бир кун юракдаги ўт, тугён,
Ҳаётингда бўлиб қолса гар имкон
Меҳр кўрсат, мурувват қил, мурувват.

Кимдир чўқар ногаҳонда ўй, ғамга,
Сирмай қолар бу ҳудудсиз оламга,
Қўни-қўшни, қўли калта одамга,
Меҳр кўрсат, мурувват қил, мурувват.

Тириклик ҳам билсанг асли имтиёз,
Олға интил, кўкка караб қанот ёз,
Саховатлар боболардан бир мерос,
Меҳр кўрсат, мурувват қил, мурувват.

Пеш қилмагин элга бахшилигингни,
Гул ҳаётнинг кўрки-нақшилигингни,
Унут бирдан қилган яхшилигингни,
Меҳр кўрсат, мурувват қил, мурувват.

Омадсизнинг юришмагай ҳеч иши,
Борларига эрта қўнар куз, қиши.
Эзгиламай қаттол турмуш ташвиши
Меҳр кўрсат, мурувват қил, мурувват.

Юрганлар кўп шон-шавкатдан кўз тиниб,
Ерни кўрмас юрган пайтда от миниб,
Эй, Исмоил, эзгуликни соғиниб
Меҳр кўрсат, мурувват қил, мурувват.

Сени кўриб йўқолди тинчим,
Тарк айлади шодлик, севинчим,
Бу дунёда ёлғиз илинжим —
Сени дерман сўнгги дамгача.

Эсди тинмай шамоллар, еллар,
Ёриб ўтди ёмғирлар, селлар,
Ўзгарди хулқ-атворлар, феъллар,
Сени дерман сўнгги дамгача.

Ишқ, муҳаббат — иноят, инъом,
Бегонадир ҳаловат, ором,
Номинг мен-чун шаҳодат, калом,
Сени дерман сўнгги дамгача.

Тинмагайдир кўзларим ёши,
Тошдан қаттиқ ошиқ бардоши,
Ўзингдирсан қалбим қуёши,
Сени дерман сўнгги дамгача.

Ой, юдузлар — ҳавасларимдир,
Кўк садоси — дил сасларимдир,
Шабодалар — нафасларимдир,
Сени дерман сўнгги дамгача.

Ўзгаради эътиқод, динлар,
Унут бўлар гина-ю кинлар,
Исмоилни синайверсинлар,
Сени дерман сўнгги дамгача.

Қайси бир номардга этгандир насиб,
У — нафис аталган иболар, нозлар.
Ногаҳон келади хаёлим босиб,
Айтилмай қолган зил дилдаги розлар.

Ҳижронда ўртаниб қонлар ютаман.
Жиловлаб қўйилган юракларда эрк.
Сизни соғинаман, Сизни кутаман,
Сиз-чи келолмассиз, йўларингиз берк.

Бўлмасангиз мунча бешафқат
Нега керак дили озорлик.
Мен бор учун чексиз, беадад
Дунё Сизга қилгаймиз торлик?!

Қай ютуғим бермагай ором,
Не топарсиз мен-ла тирашиб.
Мен бир ғариб, юргайман мудом
Ўзим билан ўзим курашиб.

Бугун Сизнинг ишингиз олчи,
Кулиб боққан бахт, омад, иқбол.
Башоратлар қилгайдир фолчи,
Топгай дея явада камол.

Қаршингизда титраблар, қақшаб,
Турадирман илтифот кутиб.
Танга топган гадога ўхшаб
Танимасдан кетмангиз ўтиб.

Юрагимдан ёғилади ун,
Кўзларимдан ёшлар қуйилар.
Висолингни мадҳ этсам бугун,
Кўпчиликка эриш туюлар.

Ҳар бир лаҳза ўртайди ҳижрон,
Майли, ваним устимдан кулсин.
Хаёлларинг тарк этмас жонон,
Сени куйлаб ўтганим бўлсин.

Рашким қўзғаб жанним билан,
Топишмоқлик асло шарт эмас.
Муқаддасдир менинг учун шаън,
Битта сўз ҳам етиб ортар, бас.

Ҳаётимга бўлолмадинг зеб,
Хира торгди инсоф, диёнат.
Сен ҳавойи орзу-ҳавас деб,
Ҳисларимга қилдинг хиёнат.

АЗИЗАГА

Дил тутуним тароғисан, Азиза,
Кўзларимнинг қароғисан, Азиза,
Манзил – зулмат, қаро мубҳам тун эди,
Йўлларимнинг чироғисан, Азиза.

ТЕМУРГА

Эзгулик айласин хаёлингни банд,
Ишончинг бермасин ҳеч вақт сенга панд.
Жўш урсин боболар қони танингда,
Жисминг бўлсин ҳар он исмингга монанд.

МУНДАРИЖА

Ватан	3
Хада	4
Ортага кеч бўлиши мумкин	5
Қилгин шукрона	6
Виядон азоби	7
О, ҳур қизлар	10
Ифтихорим кўрғонидирсан	11
Ўзингга қайтаман ҳаёт	12
Онажоним бор	15
Болаликни қўмсан	16
«Дарё тўлиб, сой, анҳор тошгай...»	18
Сизни кўргим келаверади	19
«Кўп беҳуда елиб-елганман...»	20
«Атиргул, мен сени тўйиб ҳидладим...»	20
Яшагим келди	21
«Сизга йўлдош қилди тақдири азал...»	22
Юксаклик гашти	23
Сенга йўл бўлсин	24
Ҳолат	25
Излаганинг бахт...	26
«Ҳасад бўлмиш кўнглинг аро жо...»	28
«Дов-дарахт яланғоч...»	29
Цирқда	30
Нима бўлди, жонивор?	30
Майин таралади	32
Йўқотгим келмади	33
Жунсаннинг Чи Линга дегани	34
Ошно бўлиб қололмасмиз биз	34
«Мен яшаб юрибман...»	35

Айт, қандай қайтарай?	36
»Ялтоқликлар қилмагин юрак...»	37
«Қадар чўқар гоҳида дилга...»	38
Ҳасрат	39
«Боролмасман сиз томон...»	40
Кемтик бўлиб қолар	41
«Авжга чиқар тошқинлар, селлар...»	42
Орзуларинг йўлдош бўлсин	43
Кечмагайман орзуларимдан	44
Қишлоғим	45
«Чорраҳа» китобини ўқиб	46
«Ҳаққимиз йўқ асло...»	48
Рашик	49
Матонат куйчиси	50
Доним бўл омон	51
Қўлдан қалам тушмасин	52
Кечиринг, опа	54
Шарофиддин нидоси	55
«Совурмасдинг умрингни ўртоқ...»	56
Бегонаси бўлмас	57
Манзилга етгайсиз	58
Мунозара	60
Рўпара келдим уч йўлга	61
Керак бўлди	62
Бахтли бўламиз	63
Чавандозлар қўшиғи	64
От монолоғи	65
Қашқадарё отлари	67
Сиз ҳам ўзингизча...	69
Алмашгим келар	70
Берма, қўй, таскин	71

Меҳрибон кам сенга ўхшаган	72
«Адашгани кечиргайдирмиз...»	74
Ёғилсин сизга	75
Мен кетдим, хайр	77
Декабр	78
Янги йил тилаклари	79
«Хузуримга бир кимсани...»	81
«Ўй, ҳижронлар бағримни тилаб...»	82
Дўстим нидоси	82
Мурғак қалб фарёди	84
Кўз тегмасин	87
Меҳр кўрсат, мурувват қил	88
«Сени кўриб йўқолди тинчим»	89
«Қайси бир номардга...»	90
«Бўамасангиз мунча бешафқат...»	90
«Бутун сизнинг ишингиз олчи...»	91
«Юрагимдан ёғилади ун...»	91
«Рапшким кўзгаб ганимим билан...»	91
Азизага	92
Темурга	92

ИСМОИЛ ТҲХТАМИШЕВ

Ҳ А Д

Мухаррирлар	А.ҚУТБИДДИН А.ХУДОЙБЕРДИЕВ
Бадий муҳаррир	Б.БОЗОРОВ
Техник муҳаррир	Е.ДЕМЧЕНКО
Мусаввиф	Н.МИНАҲМЕДОВА
Компьютерда сҳифаловчи	Ф.БОТИРОВА

ИБ № 4088

Босилга 17.10.2005й да ружик этилди. Бичими 70x84 1\32.

Босма тобоғи 3,0. Шартли босма тобоғи 3,51.

Адади 1000 нуска. Буюртма № 214.

Баҳоси келишилган нарҳда.

«Янги аср авлоди» нашриёт-матбаа марказида тайёрланди.

«Ёшлар матбуоти» босмахонасида босилди.

700113. Тошкент, Чилонаор-8, Қаторгол кўчаси, 60.